

Statoil

Statoil Pensjon

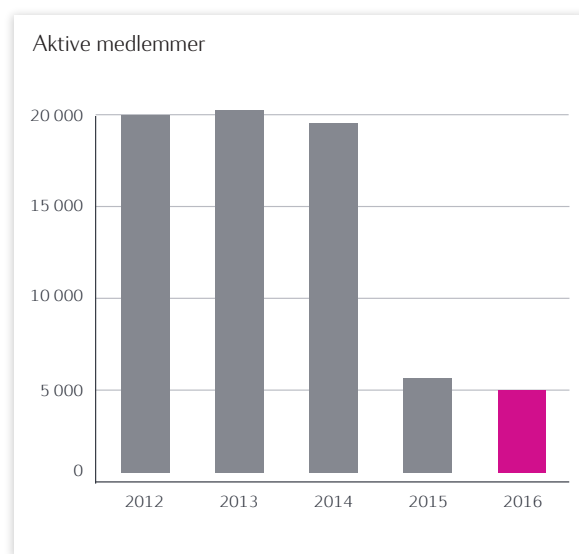
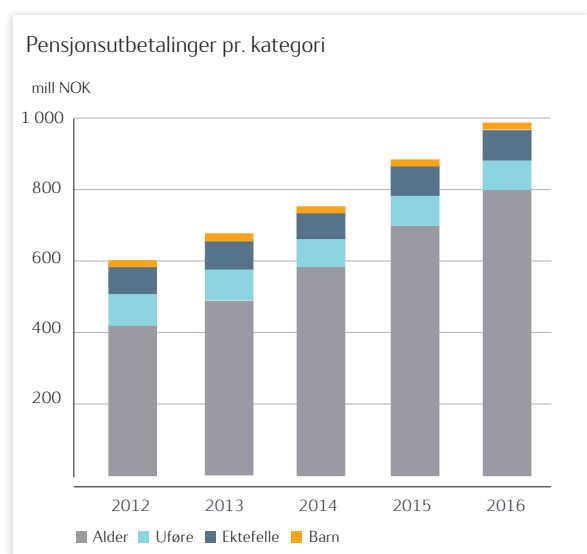
Årsberetning og regnskap 2016 - Annual report and accounts 2016

NØKKELTALL

BELØP I MILLIONER KR	2016	2015	2014	2013	2012
Premieinntekter	1 289	2 445	3 060	2 948	3 875
Pensjonsutbetalinger	1 031	903	778	673	614
Totalresultat	348	291	543	294	1 208
Forvaltningskapital	65 103	66 746	65 964	60 869	53 229
Egenkapital	6 679	6 331	6 040	5 499	5 205
Verdijustert avkastning	3,7 %	4,3 %	7,6 %	12,3 %	8,5 %
Antall pensjonister	4 164	3 829	3 507	3 241	3 033
Aktive medlemmer *	5 102	5 797	19 515	20 145	20 015
Antall personer med fripoliser *	24 230	23 917	5 734	5 220	5 048

* Ansatte som hadde mer enn 15 år igjen til pensjonsalder ble 1.4.2015 overført til den nye innskuddspensjonsordningen. Det ble i forbindelse med overgangen utstedt fripoliser for opptjente rettigheter til ca 13.000 medlemmer.

STYRE OG ADMINISTRASJON

Styre

Styret består av 8 representanter, alle med personlig vara. 4 av representantene er utnevnt av medlemsbedriftene og i tillegg er det 1 uavhengig representant, 3 av representantene er valgt av medlemmene.

Medlemsbedriftenes representanter:

Hans Henrik Klouman,
styrets leder
Astrid Huglen
Nina Koch
Morten Færevåg

Uavhengig representant:

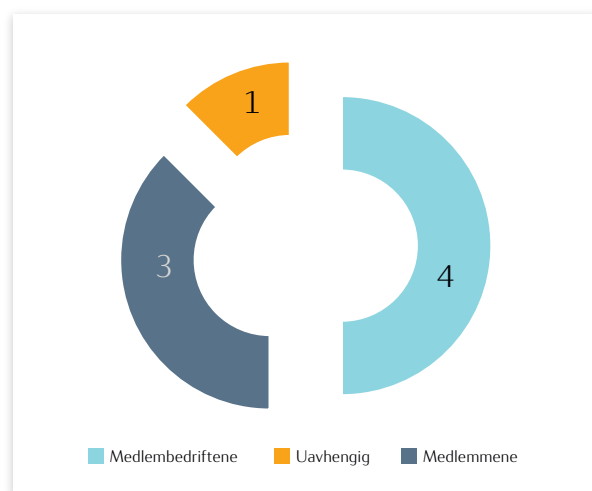
Ove Christian Norheim

Daglig leder

Solveig Åsland

Medlemmenes representanter:

Ragnar Fritsvold
Geir Nilsen
Geir Leon Vadheim

STYRETS ÅRSBERETNING 2016

Om virksomheten

Statoil Pensjon er en pensjonskasse for ansatte i Statoil ASA og Statoil Kapitalforvaltning ASA. Formålet er å yte alders- og uførepensjoner til medlemmer og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner, samboer og barn.

Statoil ASA og Statoil Kapitalforvaltning ASA endret sine pensjonsordninger fra 1.1.2015 og ytelsespensjonsordningen i Statoil Pensjon ble lukket. Ansatte som da hadde mindre enn 15 år igjen til pensjonsalder fortsatte med ytelsespensjon. Ansatte som hadde mer enn 15 år igjen til pensjonsalder ble overført til innskuddspensjonsordning og det ble utstedt fripoliser for å ivareta opptjente rettigheter. Fra samme tidspunkt er alle ansatte forsikret med ettårige uføre- og barnepensjonsforsikringer i Statoil Pensjon.

Statoil Pensjon har ved utgangen av regnskapsåret 5.102 aktive medlemmer i ytelsesordningen, en nedgang på 695 fra 2015. I tillegg er det 4.164 pensjonister som mottar utbetaling, det er en økning på 335 fra 2015. Pensjonistene er fordelt med 2.695 alders-, 748 ektefelle-, 586 uføre- og 135 barnepensjoner. Statoil Pensjon har i tillegg fripoliser for 24.230 personer til forvaltning, en økning på 313 fra 2015.

Statoil Pensjon har kontorsted Stavanger, men har ingen ansatte og baserer seg på kjøp av tjenester fra andre. Tjenester vedrørende daglig ledelse, administrasjon og regnskapsførsel, som utgjør omkring 4 årsverk, kjøpes fra Statoil ASA. Forvaltningstjenester, som omfatter omkring 8 årsverk, leveres fra Statoil Kapitalforvaltning ASA. Storebrand Pensjonstjenester AS leverer tjenester knyttet til behandling av søknader, utbetalinger og ajourhold av medlemsregister. Mercer Norge AS leverer aktuærtjenester. Styret har i 2016 bestått av åtte medlemmer, herav syv menn og en kvinne. Fra januar 2017 vil styret bestå av seks menn og to kvinner. Statoil Pensjon vil fullt ut oppfylle kravene om kjønnsrepresentasjon fra mai.2017 når det er gjennomført nytt ordinært valg av medlemsvalgte styremedlemmer. Daglig leder i pensjonskassen er en kvinne.

Statoil Pensjon har et langsiktig perspektiv for virksomheten og har som mål å være en konkurransedyktig leverandør til Statoil av ytelsespensjon både for aktive, pensjonister og innehavere av fripoliser.

Pensjonskassens midler holdes adskilt fra Statoil ASA og Statoil Kapitalforvaltning ASA sine midler og hefter ikke for deres forpliktelser. Statoil Pensjon har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse og står under tilsyn av Finanstilsynet.

Vesentlige hendelser i 2016

Statoil Pensjon har på grunn av det lave rentenivået vurdert

ulike tiltak for å styrke pensjonskassens risikobærende evne. Et tiltak er at garantert rente for premiefondet er redusert til null med effekt fra 1.1.2016, dette vil gi bedre beskyttelse av bufferkapitalen og bedre soliditeten målt ved stresstest 1. Videre har Statoil Pensjon ved disponering av resultatet for 2016 besluttet å benytte en andel til å styrke premiereserven og redusere garantert rente på forsikringsforpliktelsen. Dette medfører at kravet til framtidig avkastning blir lavere. Tilsvarende anvendelse av resultatet vil også bli vurdert ved fremtidige årsoppgjør.

Kapitalforvaltning

Statoil Pensjon har som mål å oppnå en høy langsiktig avkastning på pensjonsmidlene innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet og risikospredning. Midlene forvaltes etter en aktiv investeringsstrategi, hvor den strategiske aksjeandelen er 40 % av finansaktiva. Aksjeandelen vil variere i takt med den risikobærende evnen. Ved utgangen av 2016 utgjør aksjer og andeler 41,5 % av finansaktiva og 39,0 % av totalporteføljen. Statoil Pensjons midler plasseres hovedsakelig i aksjer, obligasjoner, pengemarked og eiendom. Markedsrisikoen for aksjeporteføljen består av kursrisiko og valutarisiko. Ved årsskiftet var 82,2 % av aksjeporteføljen plassert i utlandet. Markedsrisikoen for obligasjonsporteføljen er knyttet til renterisiko og kredittrisiko. Porteføljens durasjon ved utgangen av 2016 var 2,4 år. Den strategiske valutaeksponeringen kan utgjøre opptil 14 % av finansaktivaenes referanseportefølje. Eiendomsporteføljens markedsrisiko relaterer seg til endring i eiendomsverdier.

Etikk og ansvarlige investeringer

Statoil Pensjon ønsker gjennom sine investeringer å bidra til god eierstyring og selskapsledelse. Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) har utarbeidet en norsk anbefaling som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Statoil Pensjon vil som aksjonær tilstrebe å følge prinsippene i denne anbefalingen.

De etiske retningslinjene som er etablert for forvaltningen er basert på de etiske retningslinjene som legges til grunn for kapitalforvaltningen i Statens pensjonsfond utland («oljefondet»). Statoil Pensjon har i tillegg til direkte investeringer i aksjer og obligasjoner også en portefølje av eksternt forvaltede aksjefond. Ved direkte investeringer anvendes eksklusjonslisten til oljefondet. For eksternt forvaltede aksjefond har det vært stilt som krav at fondsforvalteren som minimum har en spesifikk strategi rundt etikk og at de har signert UN PRI (FNs prinsipper for ansvarlige investeringer). Styret har besluttet å stille strengere krav med hensyn til etikk og ansvarlige investeringer for de eksternt forvaltede aksjefond. Det pågår drøftelser med de aktuelle fondsforvaltningselskaper om dette temaet og hvorvidt de kan endre sine etiske retningslinjer for fondene. Et resultat av denne dialogen er

at ett av aksjefondene har besluttet å anvende oljefondets eksklusjonsliste for fondets investeringer fra 1. april 2017. For fire andre aksjefond er det avklart at de ikke har mulighet for å gjennomføre en ytterligere tilpasning, to av disse ble solgt i 2016 og to andre vil bli solgt i 2017. For øvrige aksjefond pågår fortsatt drøftelser og vurderinger av hvorvidt det vil være mulig å gjennomføre tilpasninger som innebærer at pensjonskassen kan opprettholde sine investeringer i fondene. Fond som ikke er i samsvar med pensjonskassens retningslinjer vil bli solgt.

Pensjonskassens investeringer i eksterne aksjefond er foretatt over tid, og som følge av flere år med positiv utvikling i aksjemarkedene, er en stor andel av dagens verdi urealiserte kursgevinster. Disse kursgevinstene utgjør en vesentlig del av pensjonskassens kritiske bufferkapital. Styrets vurdering er at det av hensyn til pensjonskassens bufferkapital og soliditet er nødvendig å bruke tid på å gjennomføre ovennevnte tilpasninger.

Risikostyring

Pensjonskassens risikostyring dokumenteres i strategidokumenter som angir ansvars- og myndighetsområder samt prinsipper for risikostyring og internkontroll. På overordnet nivå legges det opp til aktiv bruk av Finanstilsynets stresstester i risikostyringen.

Risikostyring på forsikringsområdet, fremgår av forsikringsstrategien. Forsikringsrisikoen er delt inn i biometrisk risiko (død, uførhet og opplevelse), katastroferisiko, avgangsrisiko, kostnadsrisiko og renterisiko. For hvert av disse risikoelementene er det utarbeidet risikorammer som skal sikre at alle vesentlige risikoer er styrt. Rammene angir hvilke avvik fra forventning som kan aksepteres før det iverksettes tiltak. Reassuransestrategien er en del av katastroferisikoområdet.

Retningslinjer for kapitalforvaltningen, risikorammer og krav til rapporteringsinnhold og rapporterings-hyppighet fremgår av forvaltningsstrategien. Risikostyring finner sted både på delportefølje- og totalporteføljnivå, hvor forvalter overvåker og forholder seg til både lovbestemte og interne risikorammer. I risikostyringen benyttes avledede finansielle instrumenter som terminkontrakter, fremtidige renteavtaler, opsjoner, rentebytteavtaler, valutawapper og valutaterminer. Styret har fastsatt eksponeringsrammer for finansiell risiko.

Det foretas jevnlig kredittvurderinger av aktørene i markedet som pensjonskassen har eksponering mot. Kredittisiko knyttet til premie anses som liten, da Statoil er eneste motpart. Det samme gjelder for eiendom, hvor Statoil er eneste leietaker. Motpartsrisiko mot reassurandører anses for å være liten, da reassurandørene har god rating (A+). Likviditeten er meget god, og dersom behov for større utbetalinger skulle oppstå antas det å ville

være tilgjengelig likviditet i kapitalforvaltningsporteføljen. Det vises til notene for ytterligere informasjon om risikoeksponeringen.

Forfalt premie og forsikringsforpliktelser

Forfalt bruttopremie i 2016 var 1,3 milliarder kroner, som er en reduksjon på 1,1 milliard kroner fra 2015. Samlet premiereserve ved årsskiftet var 44,7 milliarder kroner, sammenlignet med 41,4 milliarder kroner i 2015. Premiefondet er redusert med 3,1 milliarder kroner fra 2015, hvorav 2,5 milliarder kroner er en engangsoverføring til innskuddsordningen. Tilleggsavsetningene er uendret og utgjør 3,7 milliarder kroner ved utgangen av 2016. Tilleggsavsetningene er tilstrekkelige til å dekke garantert rente for ca 3 år.

Resultat

Aksjeinvesteringene ga i 2016 en avkastning på 3,3 %, mens obligasjoner oppnådde en avkastning på 2,1 %. Pengemarkedsinvesteringene ga en avkastning på 1,3 % og eiendomsinvesteringene oppnådde en avkastning på 8,0 %. Andre effekter, som valutasikring og taktisk allokering, bidro positivt og total verdijustert avkastning ble på 3,7 % i 2016 sammenlignet med 4,3 % i 2015. Den bokførte avkastningen for totalporteføljen var på 7,4 %.

Resultatet for kollektivporteføljen er på 2.741 millioner kroner, herav er det et negativt risikoresultat på 14 millioner kroner som er dekket ved overføring fra risikoutjevningfondet. Av årets resultat er 1.760 millioner kroner benyttet til å redusere garantert rente for den kollektive kontrakten og for fripolisene. Resterende resultat er overført til premiefondet, pensjonistenes overskuddsfond, fripoliser og egenkapitalen. Dette vil sikre en regulering av ytelser under utbetaling og en oppskrivning av fripolisene. Disponeringen forutsetter samtykke fra Finanstilsynet.

Regnskapet for 2016 er etter disponeringer og overføring fra kursreguleringsfond på 1692 millioner kroner, gjort opp med et overskudd etter skatt på 348 millioner kroner. Herav er 8,6 millioner kroner overført til risikoutjevningfondet. Risikoutjevningfondet kan benyttes til å dekke fremtidige negative risikoresultat, men klassifiseres i regnskapet som egenkapital. Resterende overskudd på 339,6 millioner kroner er overført til opptjent egenkapital.

Balanse

I 2016 er forvaltningskapitalen redusert med 1,6 milliarder kroner til 65,1 milliarder kroner, det er overført 2,5 mrd. kroner fra premiefondet til innskuddsordningen. Av den totale forvaltningskapitalen utgjør kollektivporteføljen 59,3 milliarder kroner og selskapsporteføljen 5,8 milliarder kroner.

Av eiendelene utgjør aksjer og andeler 39,0 %, obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning 55,0 %, eiendom 5,4 %, mens øvrige eiendeler bestående av fordringer og bankinnskudd utgjør 0,6 %.

Egenkapitalen er pr 31.12.2016 på 6,7 milliarder kroner, en økning på 0,4 milliarder kroner fra 2015. Forsikringsmessige avsetninger er redusert med 1,5 milliarder kroner til 58,1 milliarder kroner, mens kortsiktig gjeld utgjør 0,4 milliarder kroner og består hovedsakelig av finansielle derivater.

Kontantstrøm

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var positiv med 0,3 milliarder kroner i 2016, hovedsakelig på grunn av innbetaling av renter og utbytte. For investeringsaktivitetene ble det foretatt en netto innbetaling på totalt 2,0 milliarder kroner i 2016. Det ble foretatt en netto utbetaling på 2,5 mrd. kroner ved en engangsoverføring av premiefond til innskuddsordningen.

Bufferkapital

Statoil Pensjon benytter stresstestene som rapporteres kvartalsvis til Finanstilsynet i risikostyringen. For stresstest 1 er bufferkapitalutnyttelsen på 97 % ved utgangen av 2016, og det er en forbedring sammenlignet med 103 % i 2015. For stresstest 2 er bufferkapitalutnyttelsen på 44 % ved utgangen av 2016 sammenlignet med et resultat på 45 % ved utgangen av 2015. Bufferkapitalutnyttelsen, som viser forholdet mellom samlet tapspotensial og bufferkapital overvåkes kontinuerlig og rapportes til styret gjennom kvartalsvise rapporter, hyppigere dersom markedsutviklingen tilsier det. Resultatene er godt innenfor de føringer som er gitt av Finanstilsynet.

Ytre miljø

Statoil Pensjon har ikke virksomhet som forurensar det ytre miljø.

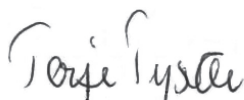
Fortsatt drift

Styret mener at grunnlaget for fortsatt drift er til stede, og regnskapet er avlagt under denne forutsetningen.

Stavanger, 27. mars 2017
I styret for Statoil Pensjon

Hans Henrik Klouman
Styrets leder

Terje Tysvær (vara)

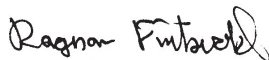
Astrid Huglen

Morten Færevåg

Geir Nilsen

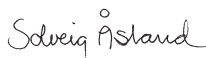
Ragnar Fritsvold

Geir Leon Vadheim

Ove Chr. Norheim

Solveig Åsland
Daglig leder

Statoil Pensjon

Resultatregnskap

Teknisk regnskap

Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.16	31.12.15
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	3	1 280 839	2 441 670
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	3	-1 368	-1 424
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	10	9 826	4 381
Sum premieinntekter for egen regning		1 289 296	2 444 626
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7	241 184	298 418
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	9	1 219 846	1 365 721
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	7 og 17	3 780	11 889
2.4 Verdiendringer på investeringer	9	-1 663 817	769 112
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	9	2 458 415	91 788
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		2 259 407	2 536 927
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	0
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.	4	-1 030 786	-902 749
5.1.1 Brutto		0	0
5.1.2 - Gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger		0	0
5.2 Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	10	-16 997	-24 149
Sum pensjoner mv		-1 047 782	-926 898
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve	5	-1 237 748	-2 442 466
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	5	12 510	-442 649
6.3 Endring i kursreguleringsfond	5	1 691 988	-775 363
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	5	0	-188 851
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	10	763	516
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		467 514	-3 848 814
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	5	-2 671 036	0
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	5	0	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-2 671 036	0
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	14 og 17	-79 754	-79 675
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	14 og 17	-30 777	-29 711
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-110 531	-109 385
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	0
11. RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		186 868	96 456

Statoil Pensjon

Resultatregnskap

Ikke-teknisk regnskap

Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7	22 405	27 722
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	9	117 574	129 484
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	7 og 17	351	1 104
12.4 Verdiendringer på investeringer	9	-160 365	72 920
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	9	236 952	8 702
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		216 916	239 933
13. Andre inntekter			
		0	0
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader	14 og 17	-7 687	-7 554
14.2 Andre kostnader	14 og 17	-2 859	-2 760
15. RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
		206 370	229 619
16. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNADER			
		393 238	326 075
17. Skattekostnader			
	16	-44 955	-34 795
18. RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER			
		348 283	291 280
19. Andre resultatkomponenter			
		0	0
20. TOTALRESULTAT			
		348 283	291 280
Overføring til og fra RUF		8 644	85 364
Overført til Annen opptjent egenkapital		339 640	205 915

Statoil Pensjon

Balanse

Eiendeler i selskapsporteføljen

Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
1. Immaterielle eiendeler		0	0
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	7 og 8	5 865	5 950
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7, 8 og 17	294 550	280 107
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.2 Utlån og fordringer	8, 9 og 17	44 256	65 739
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8 og 9	2 267 920	2 213 217
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8 og 9	3 180 938	3 195 531
2.4.4 Finansielle derivater	8 og 9	10 777	6 113
Sum investeringer i selskapsporteføljen		5 804 305	5 766 657
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer	8 og 9	110	107
Sum fordringer		110	107
4. Andre eiendeler		0	0
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	0
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		5 804 415	5 766 764

Eiendeler i kundeporteføljene

Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	7 og 8	63 135	64 050
6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7, 8 og 17	3 170 746	3 015 265
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2 Utlån og fordringer	8, 9 og 17	454 243	659 421
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8 og 9	23 100 596	23 395 987
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8 og 9	32 400 424	33 780 059
6.4.4 Finansielle derivater	8 og 9	109 771	64 624
Sum investeringer i kollektivporteføljen		59 298 916	60 979 406
7. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen		0	0
8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
9. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen		0	0
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		59 298 916	60 979 406
SUM EIENDELER		65 103 331	66 746 170

Statoil Pensjon

Balanse

Egenkapital og forpliktelser

Beløp i tusen kroner	Noter	31.12.2016	31.12.2015
10. Innskutt egenkapital	egk-avstm.	1 335 200	1 335 200
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond	egk-avstm.	297 039	288 395
11.2 Annen opptjent egenkapital	egk-avstm.	5 047 192	4 707 552
Sum opptjent egenkapital		5 344 230	4 995 947
12. Ansvarlig lånekapital mv.		0	0
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser			
13.1 Premiereserve	5	44 687 755	41 394 212
13.2 Tilleggsavsetninger	5	3 697 141	3 709 651
13.3 Kursreguleringsfond	5	7 228 709	8 920 697
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	5	2 455 580	5 565 767
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser		58 069 185	59 590 327
14. Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt	16	3 754	5 402
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser	9	0	0
Sum avsetninger for forpliktelser		3 754	5 402
16. Forpliktelser			
16.1 Finansielle derivater	9	277 335	783 184
16.3 Andre forpliktelser	9 og 17	73 626	36 109
Sum forpliktelser		350 962	819 294
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		0	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		65 103 331	66 746 170

Statoil Pensjon

Egenkapital

Endringer i egenkapital

Beløp i tusen kroner	Grunnfondskapital	Annen egenkapital	Risikoutj. fond	Sum
Bokført egenkapital 01.01.2016	1 335 200	4 707 552	288 395	6 331 147
Teknisk regnskap før overføring av tilleggsavsetninger		186 868		186 868
Resultat teknisk regnskap		186 868		186 868
Resultat ikke-teknisk regnskap		206 370		206 370
Skattekostnad		-44 955		-44 955
Overført til/fra risikoutjevningssfond		-8 644	8 644	0
Bokført egenkapital 31.12.2016	1 335 200	5 047 192	297 039	6 679 431

Beløp i tusen kroner	Grunnfondskapital	Annen egenkapital	Risikoutj. fond	Sum
Bokført egenkapital 01.01.2015	1 335 200	4 501 637	203 031	6 039 868
Teknisk regnskap før overføring av tilleggsavsetninger		96 456		96 456
Resultat teknisk regnskap		96 456		96 456
Resultat ikke-teknisk regnskap		229 619		229 619
Skattekostnad		-34 795		-34 795
Overført til/fra risikoutjevningssfond		-85 364	85 364	0
Bokført egenkapital 31.12.2015	1 335 200	4 707 552	288 395	6 331 147

Statoil Pensjon

Kontantstrøm

Kontantstrømsoppstilling

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Kontantstrømmer fra driften		
Innbetalte premier	494	-19 768
Overført fra/til (-) andre pensjonsinretninger	-7 171	516
Avgitt/mottatt tilleggsavsetning fra andre selskap	763	0
Betalte pensjoner	-992 882	-866 056
Utbetaling av administrasjonsutgifter	-121 876	-119 699
Innbetaling av husleie	5 131	4 993
Innbetaling av renter med mer	824 163	933 797
Innbetaling av utbytte	505 848	457 346
Utbetaling av renter	-1 155	-1 486
Utbetaling av finansutgifter	-36 560	-28 833
Innbetaling av finansinntekter	868	3 747
Innbetalinger utbetalinger (-) vedrørende andre fordringer	161 007	203 655
Innbetalinger utbetalinger (-) vedrørende kortsiktig gjeld	34 982	-8 614
Utbetaling av skatter	-44 955	-34 795
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	328 657	524 801
Innbetalinger utbetalinger (-) ved investering i datterselskap	165 000	0
Innbetalinger utbetalinger (-) ved investering i derivater	232 305	-3 567 249
Innbetalinger utbetalinger (-) ved kjøp salg av aksjer	811 928	3 926 016
Innbetalinger utbetalinger (-) ved kjøp salg av obligasjoner	279 898	1 783 127
Innbetalinger utbetalinger (-) ved kjøp salg av sertifikater	522 010	-2 501 563
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	2 011 141	-359 669
Utbetalt premiefond ved flytting	-2 500 000	0
Innbetalinger utbetalinger (-) i forbindelse med korts. gjeld	-2 500 000	0
Netto endring betalingsmidler	-160 201	165 132
Betalingsmidler 1.1	503 736	338 604
Betalingsmidler 31.12	343 534	503 736

Statoil Pensjon

Noter til regnskapet

Note 1 Virksomheten og virksomhetsstruktur

Statoil Pensjon er en selveiende stiftelse som har som formål å yte alders- og uførepensjoner til ansatte og tidligere ansatte i Statoil ASA og selskapets norske datterselskaper samt etterlattepensjon til ektefelle, registrert samboer og barn. Ytelsesordningen er lukket for nye medlemmer fra 1.1.2015. Opptjente rettigheter er sikret med fripoliser. Alle ansatte i medlemsbedriftene er fra 1.1.2015 forsikret med ettårige uføre og barnepensjonsforsikringer. Medlemsbedriftene har i inneværende år vært Statoil ASA og Statoil Kapitalforvaltning ASA. Pensjonskassens midler holdes atskilt fra foretakets og konsernforetakenes midler og hefter ikke for deres forpliktelser. Statoil Pensjon har forretningsadresse Forusbeen 50, N 4035 Stavanger, Norge. Pensjonskassen er under tilsyn av Finanstilsynet.

Note 2 Vesentlige regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven og årsregnskapsforskrift for pensjonsforetak av 20.12.2011 nr 1457. Årsregnskapsforskriften er tilpasset International Financial Reporting Standards (IFRS) for slike poster som forsikringskontrakter, finansielle instrumenter, eiendommer og aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak.

Noteopplysningene følger i hovedsak norske regnskapsregler.

På områder som ikke er omfattet av bestemmelsene i årsregnskapsforskriften § 3-2 til § 3-5, dvs finansielle instrumenter, eiendommer og aksjer og andeler i datterforetak, velger Statoil Pensjon å benytte reglene om innregning og måling i regnskapslovens §§4 og 5.

Inntekts- og kostnadsføringsprinsipper

Premieinntekter omfatter årets forfalte premier, premiefritak, overførte premiereserver fra andre forsikringsselskaper / pensjonskasser og avgitt gjenforsikring. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner, premiefritak og overføring av premiereserve, tilleggsavsetning og kursreserve til andre forsikringsselskaper / pensjonskasser.

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper/pensjonskasser føres over resultatregnskapet under posten premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunkt risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres / økes premiereserven i forsikringsfondet tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og delårsresultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten tilleggsavsetninger under endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig gjeld / tilgodehavende til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader.

Garantert avkastning på premiereserven resultatføres under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten "Midler tilordnet forsikringskontrakter".

Valuta

Selskapets funksjonelle valuta er norske kroner. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes ved førstegangsinngang til norske kroner til gjeldende dagskurs. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter valutakurs på balansedagen. De relaterte gevinster og tap fra omregningen er regnskapsført i resultatregnskapet. Valutarisikoen i utenlandske verdipapirer er i hovedsak eliminert ved kjøp og salg av sikringsforretninger.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserven beregnes som kapitalverdien av forventede fremtidige utbetalinger av løpende og oppsatte pensjonsrettigheter på balansedagen. Den gir uttrykk for Pensjonskassens regnskapsmessige pensjonsforpliktelse og er basert på lineær opptjening for alle selskapene. Reservene er beregnet av Pensjonskassens aktuar. Ved beregningen er det anvendt samme grunnlag som for premieberegningen. Premiefondet kan benyttes til å dekke fremtidige premier eller oppregulering av løpende pensjoner.

Tilleggsavsetningene kan i henhold til forskrift utgjøre maksimalt 12 % av premiereserven og kan anvendes til dekning av eventuelt renteunderskudd i Pensjonskassen. Pensjonistenes overskuddsfond tilføres pensjonistenes andel av Pensjonskassens overskudd. Fondet benyttes til regulering av løpende pensjoner. Risikoutjevningfondet kan benyttes til dekning av eventuelle fremtidige risikounderskudd, men klassifiseres regnskapsmessig som egenkapital.

Tilstrekkelighetstest

På hver balansedag foretas det en tilstrekkelighetstest for å kontrollere om nivået på avsetningene står i forhold til Pensjonskassens forpliktelser. Ved utførelse av testen benyttes gjeldende estimat på framtidige erstatningsutbetalinger for det erstatningsansvaret selskapet har på balansedagen, samt tilknyttede kontantstrømmer. Dette omfatter både skader som er inntruffet på balansedagen (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra balansedagen til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko.

Flytting

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer føres over resultatregnskapet. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt endres premiereserven tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetninger, kursreserver og delårsresultat.

Konsernbidrag

I samsvar med regnskapslovens bestemmelser regnskapsføres konsernbidrag og utbytte i det året konsernbidraget / utbyttet gjelder.

Skatter

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Skattekostnaden i regnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat og netto skattepliktig formue. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier og skattemessige virkninger av underskudd. Netto utsatt skattefordel oppføres i balansen dersom det er sannsynlig at fordelene kan benyttes.

Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes første gang til virkelig verdi når selskapet blir part i kontrakten. For ytterligere informasjon om virkelig verdi se "Måling til virkelig verdi" nedenfor. Finansielle eiendeler fraregnes i balansen når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene utløper eller overføres. Selskapet klassifiserer finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Finansielle derivater klassifiseres som "holdt for omsetning" med verdiendring over resultatet.

Sertifikater, obligasjoner og aksjer styres samlet som en investeringsportefølje. Investeringsporteføljen styres og vurderes på basis av virkelig verdi i samsvar med investeringsstrategien. Porteføljen regnskapsføres ved å bruke virkelig verdi opsjonen (fair value option) med gevinster og tap innregnet over resultatregnskapet.

Kundefordringer og andre fordringer klassifiseres som "lån og fordringer" og regnskapsføres til opprinnelig fakturert beløp med fradrag for avsetning til tap. Avsetning til tap regnskapsføres når det foreligger indikasjoner på at selskapet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser. Fordringen nedskrives når det er sannsynlig at den ikke kan gjenvinnes.

Betalingsmidler omfatter kontanter, bankinnskudd og andre likvide investeringer med maksimal løpetid på tre måneder. Disse klassifiseres i kategori "lån og fordringer".

Finansiell gjeld

Annen kortsiktig gjeld klassifiseres i kategori "øvrige finansielle forpliktelser" og er vurdert til amortisert kost.

Finansielle derivater

Forvalterne av selskapets verdipapirportefølje har mandat til å benytte en definert mengde ulike avledede finansielle instrumenter. Derivater er ofte en raskere og mer kostnadseffektiv måte å foreta ønskede endringer i porteføljesammensetningen enn ved kjøp og salg av underliggende verdipapirer. Derivater gir også forvalter større fleksibilitet med hensyn på å oppnå den ønskede risikoeksponering i porteføljen. Det er egne risikorammer for både aksje- og rentederivater og derivatposisjonene inkluderes i beregning og oppfølging av total eksponering for renter, aksjer og valuta. Finansielle derivater verdsettes etter markedsverdi prinsippet.

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av noterte finansielle eiendeler og forpliktelser og derivater fastsettes med referanse til henholdsvis kjøpskurs eller salgskurs på balansedagen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter notert i et aktivt marked slik som opsjoner og egenkapitalinstrumenter baseres på noterte markedspriser innhentet fra relevante børser eller oppgjørssentraler.

Når det ikke foreligger et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesmetoder. Disse omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskonterte kontantstrømsberegninger og prisingsmodeller. Virkelig verdi av valuta- og rentebytteavtaler baseres på relevante noteringer fra aktive markeder, tilsvarende noterte instrumenter og andre hensiktsmessige verdsettelsesmetoder. Virkelig verdi av opsjoner som ikke er notert i aktive markeder beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder utviklet og brukt av tredjepart.

Selskapets beste estimat på virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er notert i aktive markeder tilsvarer forventede gevinster eller tap dersom kontraktene hadde blitt lukket ved årsskiftet. Realisert resultat kan avvike på grunn av anvendte forutsetninger.

Investerings eiendommer

Eiendommer som leies ut til leietakere utenfor Pensjonskassen er klassifisert som investerings eiendommer. Investerings eiendommer vurderes til virkelig verdi. Verdien vurderes på hvert rapporteringstidspunkt. Endringer i verdi føres over resultatregnskapet i den tilhørende perioden. Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt framtidig netto inntektsstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto kontantstrøm er det tatt hensyn til eksisterende og framtidige inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av framtidig utvikling i markedsleien.

Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet framtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av utleiesituasjonen og byggets beliggenhet og standard. Det gjøres også en vurdering mot observerte markedspriser. Verdsettelsen er utført av eksterne ekspertise som har betydelig erfaring i å verdsette tilsvarende eiendommer i geografiske områder som Pensjonskassens eiendommer er lokalisert. Ved første gangs balanseføring vurderes investerings eiendommene til anskaffelseskost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet. Investerings eiendommer avskrives ikke.

Aksjer i datterselskap og utelatelse av datterselskap fra konsolidering

Aksjer i datterselskap er innarbeidet etter egenkapitalmetoden. Datterselskapenes regnskap er omarbeidet i samsvar med de prinsipper Pensjonskassens regnskap er utarbeidet etter. Ved innregning hensyntas utsatt skatt på merverdier.

Statoil Pensjon og datterselskapene utgjør et konsern. Fra 2012 har styret og administrasjonen i Statoil Pensjon valgt å ikke utarbeide konsernregnskap da dette ikke gir annen informasjon og ikke har betydning for bedømmelse av stilling og resultat, i samsvar med regnskapslovens § 3-8, 2. ledd.

Ytelser og lån til ledende ansatte

Pensjonskassen har ingen ansatte, men baserer seg på kjøp av tjenester fra Statoil ASA og andre.

Statoil Pensjon

Noter

Note 3 - Premieinntekter

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Terminpremie pr. 01.01.	859 839	1 932 303
Engangspremie lønnsregulering m.v.	250 656	313 052
Engangspremie pensjonsregulering	44 340	176 104
Div. endringspremier	61 196	592 399
Tilbakeførte premier	-23 231	-779 047
Administrasjonspremier	100 760	126 784
Rentegarantipremie	3 509	18 268
Fortjenestepremie	21 693	30 932
Premiefritak	-37 923	30 872
Reassuransepremie	-1 368	-1 424
Sum	1 279 471	2 440 246

Note 4 - Spesifikasjon av utbetalte pensjoner

Beløp i millioner kroner	2016	2015
Alderspensjon	805,5	698,0
Ektefelle- og samboerspensjon	85,3	78,7
Barnepensjon	17,7	17,6
Uførepensjon	84,3	77,6
Premiefritak	37,9	30,9
Sum	1 030,8	902,7

Note 5 - Endring i forsikringsforpliktelse

2016

Beløp i tusen kroner	Premie reserve*	Tilleggs-avsetninger	Pensjonistenes Premiefond	Risiko- overkursfond	utjevningfond	Kursreg.- fond	Totalt
1. Inngående balanse	41 394 212	3 709 651	5 565 767	0	288 395	8 920 697	59 878 722
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse							0
2.1 Netto resultatførte avsetninger	1 237 748	-12 510				-1 691 988	-466 750
2.2 Disponering av renteresultat	2 052 484		431 725	183 516			2 667 726
2.2 Disponering av renteresultat - erstatningsavsetn.	3 311						3 311
2.3 Disponering av risikoresultat							0
2.4 Justering av fors.forpl. fra resultatkomp.							0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpl.	3 293 543	-12 510	431 725	183 516	0	-1 691 988	2 204 286
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpl.							
3.1 Overføringer mellom fond	0	0	-1 242 425				-1 242 425
3.2 Overføringer til/fra selskapet *	0	0	-2 483 003	0	8 644		-2 474 360
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpl.	0	0	-3 725 429	0	8 644	0	-3 716 785
Utgående balanse	44 687 755	3 697 141	2 272 064	183 516	297 039	7 228 709	58 366 223
Herav Fripoliser	19 321 996	1 561 438				2 969 293	23 852 727

* 2,5 mrd i premiefondsmidler ble flyttet til innskuddsfond administrert av Statoil Kapitalforvaltning ASA.

2015

Beløp i tusen kroner	Premie reserve	Tilleggs-avsetninger	Premiefond	Pensjonistenes overkursfond	Risiko-utjevningfond	Kursreg.-fond	Totalt
1. Inngående balanse	38 779 054	3 267 001	7 600 239	168 954	203 031	8 145 335	58 163 614
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse							-
2.1 Netto resultatførte avsetninger	2 459 763	(13 210)	185 085	3 767		775 363	3 410 767
2.2 Disponering av renteresultat		455 860					455 860
2.2 Disponering av renteresultat - erstatningsavsetn.	155 394						155 394
2.3 Disponering av risikoresultat							-
2.4 Justering av fors.forpl. fra resultatkomp.							-
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpl.	2 615 158	442 649	185 085	3 767	0	775 363	4 022 022
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpl.							
3.1 Overføringer mellom fond	0	0	-2 238 077	-172 720			
3.2 Overføringer til/fra selskapet	0	0	18 520	0	85 364		
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpl.	0	0	-2 219 557	-172 720	85 364	0	-2 306 913
Utgående balanse	41 394 212	3 709 651	5 565 767	0	288 395	8 920 697	59 878 722
Herav Fripoliser	17 745 455	1 357 769	0	0	0	3 364 912	22 468 136

Bevegelser i premiefondet siste 3 år

Beløp i tusen kroner	2016	2015	2014
Innbetalinger / godskrift	16 997	18 520	3 688
Belastet premie m.m	-1 242 425	-2 238 077	-3 012 748
Tilført fra resultatet	615 241	185 085	232 657
Flytting av premiefond til innskuddsordningen i Statoil ASA	-2 500 000	0	0
Sum	-3 110 187	-2 034 472	-2 776 403
Beløp i tusen kroner	2016	2015	2014
Premiefond inkl pensjonistenes overskuddsfond	2 455 580	5 565 767	7 769 193
Forfalte premier	1 280 839	2 441 670	3 059 618
Premiefond i % av årlig premie	192%	228%	248%

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Forutsetninger for forsikringsforpliktelsene

Premiereserve er avsatt på beregningsgrunnlag K2013 med finanstilsynets tillegg og en Statoil Pensjon spesifikk tariff for uførhet.

Grunnlagsrente (gjennomsnitt) er 2.61% pr. 31.12.2016. Samtlige pensjonsforpliktelse tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring.

Note 6 - Medlemsbestand

2016	Antall aktive lukket YTP	Antall pensjonister lukket YTP
Statoil ASA	5 097	4 164
Statoil Kapitalforvaltning ASA	5	-
Fripoliser	20 455	3 775
Sum	25 557	7 939

2015	Antall aktive medl. (ekskl.uføre)	Sum antall pensjonister
Statoil ASA	5 792	3 829
Statoil Kapitalforvaltning ASA	5	-
Fripoliser	20 772	3 145
Sum	26 569	6 974

Note 7 - Investerings eiendommer

Selskapene har forretningskontor Forusbeen 50 på Forus. Kontor og forsyningsbase er utleid til Statoil ASA med 100% utleiegrad. Verdiregulering er foretatt pr. 31.12.16 basert på eksterne takster utarbeidet av Newsec AS. Takseringsselskapet verdivurderte i 2016 en total eiendomsmasse med en verdi på ca. 500 mrd kroner. Ved verdsettelse av en eiendom legges det vekt på flere elementer, herunder leienivå, eierkostnader, beliggenhet, leietakers soliditet, rentenivå, markedets etterspørsel, transaksjoner i markedet, lengden på leieavtalene, utbyggingspotensialet og andre momenter som påvirker verdien av en eiendom. Markedsverdien av en eiendom vil som regel fastsettes med utgangspunkt i at eiendommens kontantstrøm neddiskonteres med et avkastningskrav - yield.

Markedsverdi investeringseiendommer

Beløp i tusen kroner	31.12.2016	31.12.2015	Leie pr kvm	Lengde	Kvm	Yield
Forsyningsbase	69 000	70 000	1 579	30/09/17	3 365	7,25%
Sandsli Vest AS / Sandsliveien 90 AS	3 905 000	3 803 000	2 176	30/09/34	97 706	4,50%
Totalt investeringseiendommer	3 974 000	3 873 000			101 071	

Direkte eide investeringseiendommer

Bokført i resultatregnskapet

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Leieinntekter fra investeringseiendommer	5 131	4 993
Driftskostnader inkl vedlikehold og reparasjoner	0	0
	5 131	4 993
Endring i virkelig verdi på investeringseiendommer	-1 000	8 000
Sum inntekter fra investeringseiendommer	4 131	12 993
Fordeling:		
Selskapsporteføljen (resultatpost 12.3)	351	1 104
Kollektivporteføljen (resultatpost 2.3)	3 780	11 889

Bokført i balansen

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Anskaffelseskost	28 336	28 336
Avgang i løpet av året	0	0
Akkumulert verdiendring pr. 31.12	40 664	41 664
Bokført verdi pr. 31.12	69 000	70 000
Fordeling:		
Selskapsporteføljen (balansepost 2.1.1)	5 865	5 950
Kollektivporteføljen (balansepost 6.1.1)	63 135	64 050
Årets verdjustering	-1 000	8 000

Forsyningsbasen er næringseiendom beliggende i Stavanger kommune, og er utleid til Statoil ASA. Leieinntektene for forsyningsbasen utgjorde 5,131 mill. kr. i 2016. Nåværende leiekontrakt er på 2 år med utløp 30.09.2017.

Næringseiendommen i Sandsliveien 90 er leid ut til Statoil ASA for perioden 1.10.2014 - 30.9.2034.

Aksjer og andeler i investeringseiendommer

Eiendomsselskapet Sandsliveien 90 AS er eid 100% av Statoil Pensjon og består av kontorbygg og tomter.

Eiendomsselskapet Sandsli Vest AS er eid 100% av Statoil Pensjon og består av to tomter.

Beløp i tusen kroner	Lokasjon	Utleiegrad	Kostpris	Balanseført verdi 2016	Balanseført verdi 2015
Sandsli Vest AS / Sandsliveien 90 AS	Bergen	100%	2 342 272	3 465 297	3 295 371

Eierandelene er innarbeidet etter egenkapitalmetoden. Balanseverdien av aksjene reflekterer egenkapitalen i datterselskapene justert for markedsverdi på bygninger, urealisert kursgevinst og redusert med utsatt skatt

Beløp i tusen kroner	2016
Bokført verdi datterselskap 1.1.2015	3 295 371
Årets resultat (resultatpost 2.1 og 12.1)	263 589
Besluttet utdelt konsernbidrag fra Sandsliveien 90 AS	-93 664
Bokført verdi datterselskap 31.12.2016	3 465 296
Fordeling:	
Selskapsporteføljen (balansepost 2.2)	294 550
Kollektivporteføljen (balansepost 6.2)	3 170 746

Hovedposter fra regnskapet til Sandsliveien 90 AS og Sandslivest AS:

Beløp i tusen kroner	Sandslivest AS		Sandsliveien 90 AS	
	2016	2015	2016	2015
Balanse				
Anleggsmidler	24 820	24 820	2 609 642	2 665 081
Omløpsmidler	-	-	61 492	31 320
Kortsiktig gjeld	-	-	93 666	169 170
Utsatt skatt	3 225	3 477	40 361	29 483
Egenkapital	21 125	21 343	2 537 108	2 497 749
Resultatregnskap				
Leieinntekter	-	-	221 682	216 839
Gevinst ved salg av eiendom	-	-	-	5 868
Resultat før finansposter	-	-	143 524	143 140
Resultat før skatt	(470)	-	143 900	141 418
Årets resultat	(218)	278	109 607	105 593

Note 8 - Styring av finansiell risiko

Oversikt

Statoil Pensjons overordnede tilnærming til risikostyring omfatter identifisering, evaluering og styring av risiko i alle våre aktiviteter. Vi styrer risiko for å sikre en betryggende drift og for at vi skal nå våre forretningsmessige mål.

En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Pensjonskassens styre har etablert et rammeverk. Rammeverket definerer hvordan Pensjonskassen identifiserer risiko, setter rammer for å sikre tilstrekkelig kvalitet og diversifisering av finansielle eiendeler, setter rammer for forsikringsrisiko, reassuransestrategi og angir rapporteringskrav.

Styring av finansiell risiko

Finansiell risiko er et samlebegrep for flere typer risiko i forbindelse med finansielle eiendeler. Finansiell risiko kan inndeles i markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Disse risikotypene oppstår gjennom Pensjonskassens investeringsaktiviteter, de styres på aggregert nivå og ivaretas gjennom forvaltningstrategien som er utarbeidet for Statoil Pensjon.

Empiriske studier viser at over en lengre periode vil aksjeplasseringer med stor sannsynlighet gi høyere avkastning enn plassering i renteinstrumenter. I tråd med denne erfaring, og for å nå målsettingen om å oppnå en langsiktig høy avkastning innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet og risikospredning, allokterer Pensjonskassen en andel av porteføljen til andre aktiva enn risikofrie plasseringer. For å bidra til forsvarlig sikkerhet og risikospredning skal midlene fordeles på flere aktivaklasser både med hensyn til geografi og ulike verdipapirer, med spesifikke rammer for forvaltningen for alle aktivaklasser med maksimale tillatte avvik. Det er også fastsatt spesifikke rammer for bruk av derivater og for kredittrisiko. Det foretas aktiv risikostyring gjennom en egen modell som innebærer periodisk måling av finansiell risiko holdt opp mot Statoil Pensjons risikoevne og risikotoleranse.

De ulike typer risikoeksponering presenteres for styret årlig i forbindelse med at den strategiske aktivaallokeringen blir vedtatt. Den strategiske aktivaallokeringen representerer referansen for Statoil Kapitalforvaltning ASA som ivaretar forvaltningen av Pensjonskassens finansielle eiendeler. Styret fastsetter også øvre og nedre grense pr aktivaklasse, og aktivaallokeringen skal holdes innenfor disse grensene til enhver tid. Tabellen nedenfor viser aktivaallokeringen for Statoil Pensjon ved utgangen av 2016. Den faktiske aktivaallokeringen vil variere gjennom året og følge bevegelse i markedet, taktisk aktivaallokering og risikosituasjonen.

Aktivaallokering 2016

Beløp i millioner kroner	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum	Prosent
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avk.	3 181	32 400	35 581	54,7 %
Aksjer og andeler	2 268	23 101	25 369	39,0 %
Bygninger og aksjer og andeler i datterforetak	300	3 234	3 534	5,4 %
Finansielle derivater	11	110	121	0,2 %
Øvrige poster (bank, fordringer, utsatt sk.fordel)	44	454	498	0,8 %
Sum eiendeler	5 804	59 299	65 103	100,0 %

Aktivaallokering 2015

Beløp i millioner kroner	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum	Prosent
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avk.	3 196	33 780	36 976	55,4 %
Aksjer og andeler	2 213	23 396	25 609	38,4 %
Bygninger og aksjer og andeler i datterforetak	286	3 079	3 365	5,0 %
Finansielle derivater	6	65	71	0,1 %
Øvrige poster (bank, fordringer, utsatt sk.fordel)	66	659	725	1,1 %
Sum eiendeler	5 767	60 979	66 746	100,0 %

Aksjerisiko defineres som verdifall som følge av reduserte aksjepriser. Se beløp nedenfor i stresstest og sensitivitetsanalyse.

Renterisiko defineres som verdifall som følge av endring i rentenivå, og det betraktes fra et rent aktivaperspektiv på porteføljenivå i samsvar med godkjente strategier og mandater. Ved styring av renterisiko og handel benyttes bare standardderivater. Disse omfatter rentefutures, opsjoner, framtidige renteaftaler (FRA'er) og rentebytteaftaler.

Valutarisiko defineres som tap som følge av endringer i valutakurser. Basert på teoretiske analyser og vurderinger har styret fastsatt en langsiktig referanseportefølje for valuta som møter myndighetenes krav til styring av valutarisiko. Porteføljen eksponeres for valutarisiko når det investeres i internasjonale verdipapirer. Valutatruer benyttes til å redusere denne risikoen i henhold til den langsiktige referanseporteføljen for valuta.

Kredittrisiko defineres som endring i prising av en utsteders gjeld som følge av endringer i kredittverdighet. Kredittrisiko håndteres både ved øvre kredittgrenser for navngitt motparter, ved begrensninger basert på offisiell rating fra ratingbyråer og krav om diversifisering ved plassering i statsobligasjoner. Kredittrisiko i forbindelse med reassurans håndteres ved krav om minimum rating for Statoil Pensjons reassurandører.

Likviditetsrisiko defineres ved manglende evne til å møte betalinger ved forfall, eller ved at en må realisere investeringer til en høy kostnad for å kunne utføre betalinger. Kravene til aktivaallokering sikrer at Pensjonskassen til enhver tid har tilfredsstillende likviditet til å oppfylle sine løpende forpliktelser.

Den totale risikoen med hensyn til årlig resultat før skatt for Pensjonskassen måles kontinuerlig i forhold til de mål styret har satt. Hvis risikoen ansees å være for høy, blir aktivaallokeringen endret. Dette innebærer at hvis det i løpet av et år er en lengre periode med negative finansinntekter, eller et sterkt fall i verdiene av eiendelene, vil allokeringen til aksjer reduseres og plasseringene i rentepapirer økes.

For øvrig gjøres stresstesting for de investerte eiendelene i forhold til bufferkapitalen (som defineres som overskytende kapital over myndighetenes minstekrav), med regelmessig rapportering til styret. Deler av denne stresstesten, basert på tall ved utgangen av året for finansielle aktiva, vises nedenfor:

Stresstest finansielle aktiva

Beløp i millioner kroner	31.12.2016	31.12.2015
Hendelse		
20% fall aksjer	5 074	5 082
150 bps parallellt skift opp av rentekurve	1 321	1 555
12% fall i verdi øvrige	945	939
Verdifall totalt av stresstest	7 339	7 577
Bufferkapital	14 341	14 546
Kapitaloverskudd / underskudd i stress scenario	7 001	6 969

I stresstesten som rapporteres til Finanstilsynet tas det hensyn til korrelasjonen mellom aktivaklassene og tapspotensialet blir dermed mindre.

Markedsrisiko

Markedsrisiko kan inndeles i aksjerisiko, renterisiko og valutarisiko.

Aksjerisiko

Aksjeporteføljen i Statoil Pensjon er globalt diversifisert og inkluderer både framvoksende markeder og unoterte aksjer. Risikoen i Pensjonskassens aksjeportefølje er moderat og styres bl.a. gjennom geografisk diversifisering, ved bruk av brede referanseindekser i forvaltningen og gjennom bruk av flere ulike fondsforvaltere. Amerikanske, europeiske og norske aksjer dominerer. Av totalporteføljen har inntill 13,76 % vært investert i aktivaklassen framvoksende økonomier i 2016. Gjennom året har høyeste andel av unoterte aksjer i aksjeporteføljen vært 0,04 %. Begge disse aksjeklassene kan karakteriseres som investeringer med høyere risiko enn andre aksjeplasseringer.

Største aksjeeksponeringer 31.12.2016

Beløp i tusen kroner	Markedsverdi	Kostpris	Landkode
Selskap			
Vanguard US 500 Stock Index Fund	4 103 472	1 668 637	IE
JPMorgan US Select Equity Plus	1 917 305	632 213	LU
Aberdeen Global Emerging Markets Fund	1 712 954	900 326	LU
Eaton Vance Emerald Emerging Market fund	1 298 263	881 145	IE
DNB ASA	543 276	289 961	NO
Novo Nordisk B	480 883	328 251	DK
Telenor	421 638	514 878	NO
Orkla	408 713	451 458	NO
Marine Harvest Group	351 692	361 581	NO
Norsk Hydro	315 045	322 792	NO
Yara International Asa	270 592	200 861	NO
Nordea Bank AB	239 968	141 695	SE
JPM Asia Pacific Equity Fund (X)	227 965	143 515	LU
Subsea 7 SA	219 139	208 425	LU
JPMorgan Japan Strategic Value Fund	189 662	178 366	LU
Volvo B	184 505	118 731	SE
Storebrand ASA Ord	183 361	94 622	NO
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Europa (Klasse 1)	180 389	131 031	NO
Nestle	178 946	80 343	CH
Aker BP ASA	164 232	88 284	NO
Atlas Copco A	159 902	76 046	SE
TGS Nopec	152 973	157 791	NO
Nokia	147 103	139 020	FI
Novartis AG	142 921	121 675	CH
H & MB	138 876	74 595	SE
Roche Holding	137 095	53 664	CH
Dansk Bank A/S	136 557	93 447	DK
Swedbank AB	134 140	75 839	SE
HSBC Holdings	122 748	106 887	GB
Svenska Handelsbanken Ab	120 711	110 306	SE
KONE OYJ	118 185	154 014	FI
Sampo Oyj	116 917	129 728	FI
Svenska Cellulosa Ab	111 753	98 791	SE
Gjensidige Forsikring AS	104 671	115 072	NO
Assa Abloy B	102 167	70 332	SE
Vestas Wind System	97 793	77 459	DK
Sandvik	97 548	81 079	SE
Unilever	96 653	84 016	NL
Genmab	96 498	72 165	DK
Ericsson B	96 343	59 325	SE
Total	95 457	60 199	FR
Pandora A/S	95 455	81 942	DK
Veidekke ASA	94 236	35 500	NO
Skandinaviske Enskilda Banken	94 032	53 890	SE
BP PLC	93 222	48 670	GB
Royal Dutch Shell A (NL)	92 193	76 950	NL
Verdipapirfondet Statoil Aksjer USA (Klasse 1)	90 581	108 921	NO
DnB OBX ETF	89 100	59 411	NO
Upm-Kymmene	87 450	46 966	FI
Schibsted B	86 955	48 973	NO
Bakkafrost P/F	85 590	74 357	FO
Investor B	85 405	36 141	SE
Boliden AB	85 376	66 501	SE
Petroleum Geo-Services	85 320	47 675	NO
Sanofi	84 742	35 552	FR
DSV A/S	82 106	54 141	DK
Bayer	81 091	45 312	DE
Tomra Systems	80 582	67 100	NO

Største aksjeeksponeringer 31.12.2016

Beløp i tusen kroner	Markedsverdi	Kostpris	Landkode
Selskap			
Siemens	80 412	74 334	DE
SalMar ASA	79 459	26 829	NO
Hexagon AB B	79 044	68 486	SE
Schibsted A	76 464	93 398	NO
BASF AG	75 309	64 140	DE
Elektro B	74 313	51 742	SE
XXL ASA	73 842	54 200	NO
Aker ASA	72 675	50 404	NO
Skanska B	72 593	58 350	SE
SKF B	71 763	72 902	SE
SAP SE	70 585	41 711	DE
Glaxosmithkline	68 317	71 312	GB
Daimler AG	64 312	42 552	DE
Lerøy ASA	62 389	45 789	NO
Stora Enso	62 367	13 670	FI
Allianz	62 012	58 362	DE
AP Moeller Maersk A/S (Class B)	61 171	37 254	DK
Axactor publ AB (Ordinary)	57 887	52 857	SE
Banco Santander Central Hispano SA	57 161	97 968	ES
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Norge (Klasse 1)	55 822	42 887	NO
Nordic Semiconductor Asa	54 665	28 509	NO
Swedish Orphan Biovitrum	53 337	26 113	SE
Shire Plc.	52 316	22 411	GB
Nokian Renkaat	52 202	57 297	FI
BNP Paribas SA	52 006	41 715	FR
Jyske Bank A/S	51 556	36 658	DK
Astrazeneca (Sweden)	50 986	57 848	GB
Raysearch Lab B	50 940	42 123	SE
Trelleborg B	50 224	44 908	SE
Thin Film Electronics ASA	49 714	21 323	NO
ING Groep	49 331	35 951	NL
Diageo	48 459	17 338	GB
Grieg Seafood ASA (Ordinary)	47 721	24 041	NO
Anheuser-Busch Inbev	47 432	47 379	BE
Aker Solutions ASA	47 142	62 107	NO
Wartsila B	46 970	45 624	FI
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Pacific (Klasse 1)	46 813	47 786	NO
Vodafone Group	46 151	37 888	GB
Deutsche Telekom	46 051	26 231	DE
Prudential	45 994	52 781	GB
Alfa Laval	45 245	28 126	SE
Next Biometrics	42 742	24 108	NO
Lloyds Banking Group PLC	42 739	11 949	GB
Swiss Re Group	42 510	23 450	CH
NRC Group	41 456	55 730	NO
UBS AG Common Stock CHF	41 268	16 476	CH
Idex ASA	40 868	32 708	NO
ASML Holding NV	40 072	15 333	NL
AXA	39 186	30 169	FR
Syngenta	39 103	33 469	CH
AKVA GROUP	38 757	29 776	NO
Reckitt Benckiser Plc	38 658	33 120	GB
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	38 325	30 365	ES
Schneider Electric	38 247	30 031	FR
Fresenius Medical Care AG	38 089	20 439	DE
Orion B	37 871	49 073	FI
Barclays	37 736	25 458	GB
LVMH Moët Hennessy	37 570	12 103	FR

Største aksjeeksponeringer 31.12.2016

Beløp i tusen kroner	Markedsverdi	Kostpris	Landkode
Selskap			
Muenchener Rueck	37 041	34 415	DE
J.M. AB	36 889	29 206	SE
GN Store Nord AS	36 302	32 607	DK
Konecranes ABP	36 300	47 612	FI
ABB	35 843	28 745	CH
Axiare Real Estate	35 587	31 743	ES
Telefonica	35 563	21 424	ES
DNO International ASA	35 506	6 311	NO
Compass Group	35 411	40 124	GB
Electrolux B	35 391	30 634	SE
iShares MSCI India ETF	35 289	38 045	US
AF Gruppen ASA	34 540	15 645	NO
Anheuser Busch Inbev (Restricted until oct 2021)	34 386	24 197	BE
Spareban 1 SR	34 217	43 795	NO
Glencore International Plc	34 172	22 955	GB
Bayerische Motoren Werke AG	34 030	19 037	DE
Enel	33 947	36 231	IT
NKT Hldg	32 806	9 528	DK
Kinnevik B	32 580	18 993	SE
Valmet Corp	32 550	19 114	FI
MTG B	31 780	26 174	SE
Entra ASA	31 586	22 873	NO
Ente Nazionale Idrocarburi SPA	31 096	29 784	IT
BT Group PLC	31 030	29 868	GB
BAE Systems	30 759	19 201	GB
Koninklijke Philips Electronic	30 267	21 928	NL
Societe Generale	30 137	15 894	FR
Thule Group AB	29 924	27 192	SE
Air Liquide SA Registered Form	29 567	19 833	FR
Norwegian Air Shuttle ASA	28 814	35 544	NO
Vinci GTM	28 429	26 870	FR
NATIONAL GRID PLC	28 402	55 167	GB
Iberdrola	28 361	12 037	ES
BHP Billinton Plc	28 123	14 446	GL
Zurich Financial	27 936	13 657	CH
Actelion N	27 584	22 980	CH
Nordic Nanovector AS	27 496	27 631	NO
Europris	27 297	22 731	NO
Scottisch & Southern Energy	27 239	19 607	GB
Teliasonera Ab (Sv)	27 137	37 104	SE
Danone	27 066	22 406	FR
Carlsberg B	26 312	23 178	DK
Linde	26 302	15 311	DE
Adidas N	26 166	29 084	DE
Borregaard ASA	25 455	226	NO
Huhtamaki Ojy	25 285	19 408	FI
Coloplast B	25 152	23 117	DK
Hexagon Composites ASA	24 644	8 301	NO
Kongsberg Gruppen	24 628	24 179	NO
Orange SA	24 404	9 690	FR
Atea ASA	24 228	10 694	NO
Inditex	23 531	16 434	ES
Standard Chartered	23 474	20 075	GB
Fred Olsen Energy	23 141	19 311	NO
Fortum	22 992	22 780	FI
Lafargeholcim Ltd	22 381	10 356	CH
Intesa San Paolo Spa	22 377	17 790	IT
Pernod Ricard	22 312	14 361	FR

Største aksjeeksponeringer 31.12.2016

Beløp i tusen kroner	Markedsverdi	Kostpris	Landkode
Selskap			
Merck KGAA	21 988	8 489	DE
Wolseley	21 914	5 473	GB
Michelin B	21 808	14 866	FR
Richemont Management Ltd	21 769	16 463	CH
Kitron	21 697	15 990	NO
Aviva Plc	21 356	15 070	GB
Volkswagen (Pref)	21 328	14 268	DE
Multiconsult ASA	21 111	13 924	NO
Opera Software ASA	20 947	9 374	NO
Accor	20 878	18 107	FR
Chr Hansen Holding AS	20 728	10 055	DK
Ahold	20 478	19 735	NL
Deutsche Bank	20 410	15 844	DE
Anglo American PLC	20 216	17 916	GB
Rolls Royce Group	19 725	5 622	GB
TDC A/S	19 341	20 492	DK
Kid Interior ASA	19 246	9 964	NO
Aegon	19 206	13 692	NL
Adecco	19 179	11 572	CH
Hexpol	18 978	8 216	SE
Resterende aksjer	2 534 251	1 637 063	
	25 368 516		

Geografisk fordeling av aksjeporteføljen

	31.12.2016		31.12.2015	
	Mill kr.	Prosent	Mill kr.	Prosent
Norge	4 600	18,1 %	4 512	17,6 %
Norden	4 548	17,9 %	4 532	17,7 %
Europa	5 852	23,1 %	5 801	22,7 %
USA	6 111	24,1 %	6 445	25,2 %
Asia-Pacific	1 012	4,0 %	1 315	5,1 %
Framvoksende markeder	3 245	12,8 %	3 003	11,7 %
Totalt	25 369	100%	25 609	100%

For å vise aksjeporteføljens sensitivitet for et fall i aksjekurser, viser tabellen nedenfor effekten av en hypotetisk endring på 20% i noterte aksjer markedspriser. Det virkelige resultatet kan avvike fra dette på grunn av forutsetningene som er benyttet og at korrelasjoner ikke reflekteres i analysen:

Beløp i millioner kroner	Virkelig verdi	20% fall	20% økn.
31.12.2016			
Virkelig verdi aksjer notert på børs	24 961	-4 992	4 992
Virkelig verdi ikke noterte instrumenter	408	-82	82
Sum	25 369	-5 074	5 074
Fordeling:			
Selskapsporteføljen	2 268		
Kollektivporteføljen	23 101		
31.12.2015			
Virkelig verdi aksjer notert på børs	25 587	-5 117	5 117
Virkelig verdi ikke noterte instrumenter	23	-5	5
Sum	25 609	-5 122	5 122
Fordeling:			
Selskapsporteføljen	2 213		
Kollektivporteføljen	23 396		

Renterisiko

Renterisikoeksponeringen styres på porteføljenivå i henhold til godkjente strategier og mandater. Tabellen nedenfor viser rentesensitiviteten på Pensjonskassens renteportefølje:

Beløp i millioner kroner	31.12.2016	31.12.2015
100 bp parallellt skift opp	899	1 056

Rentebindingstid 2016

Beløp i millioner kroner	0-1 mnd	2-3mnd	4-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Total
Bankinnskudd						
Sertifikater	40	1 388	3 678	0	0	5 106
Obligasjoner	985	811	2 541	23 912	2 344	30 593
Sum	1 025	2 199	6 218	23 912	2 344	35 699

Rentebindingstid 2015

Beløp i millioner kroner	0-1 mnd	2-3mnd	4-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Total
Bankinnskudd						
Sertifikater	339	1 349	3 884	0	163	5 734
Obligasjoner	84	290	2 523	25 071	3 273	31 241
Sum	423	1 640	6 407	25 071	3 435	36 976

Valutarisiko

Tabellen nedenfor viser valutaeksponering pr valuta. En styrkning av NOK på 12 % mot alle andre valutaer vil påvirke egenkapitalen negativt med ca 945 millioner kroner.

Valuta	Brutto posisjon valuta	Brutto posisjon valuta Mill NOK	Valuta kontrakter	Valuta kontrakter Mill NOK	Netto posisjon valuta	Netto posisjon valuta Mill NOK
USD	1 188	10 239	-840	-7 233	348	3 006
EUR	991	9 002	-1 215	-11 047	-225	-2 045
JPY	9 034	665	-4 230	-311	4 804	354
SEK	4 047	3 849	-1 291	-1 229	2 756	2 620
DKK	1 090	1 332	0	0	1 090	1 332
AUD	18	113	0	0	18	113
CAD	0	2	0	0	0	2
CHF	101	854	0	0	101	854
GBP	179	1 904	-55	-582	124	1 322
HKD	9 034	151	0	0	136	151
IDR	4 047	10	0	0	15 518	10
KRW	1 188	73	0	0	10 191	73
MYR	136	3	0	0	2	3
NZD	15 518	3	0	0	0	3
PHP	10 191	1	0	0	6	1
SGD	2	15	0	0	3	15
THB	0	4	0	0	16	4
TWD	6	59	0	0	224	59
Total		28 278		-20 404		7 875

Beløp i tusen kroner

Gevinst scenario

Tap Scenario

31.12.2016

Valutarisiko (20% sensitivitet)

3 207

-3 207

Renterisiko (1% sensitivitet)

899

-899

31.12.2015

Valutarisiko (20% sensitivitet)

3 666

-3 666

Renterisiko (1% sensitivitet)

1 056

-1 056

Kredittrisiko

Statoil Pensjon er eksponert for kredittrisiko, det vil si risiko for at en motpart ikke kan gjøre opp sin forpliktelse på forfall, eller risiko for at kredittmarginene øker.

Pensjonskassen er primært eksponert for kredittrisiko på investeringssiden og gjennom fordringer mot forsikringskundene og reasurandørene. Pensjonskassens maksimale kreditteksponering for finansielle eiendeler er teoretisk sett summen av den balanseførte verdien av finansielle eiendeler unntatt egenkapitalinvesteringer, finansielle derivater, finansielle fordringer, kundefordringer og andre fordringer og kontanter og kontantekvivalenter. Statoil Pensjon forsøker å redusere eksponeringen betydelig gjennom sine retningslinjer og rutiner for styring av kredittrisiko. Pensjonskassen styrer konsentrasjonen av kredittrisiko for finansielle instrumenter ved å kjøpe verdipapirer utstedt av motparter med høy kredittverdighet spredd over en rekke forhåndsgodkjente motparter. Pensjonskassen har ikke hatt tap som følge av at en motpart ikke har gjort opp sin forpliktelse på forfall i 2016.

Renteportefølje basert på ratingkategori

Millioner kroner - Standard & Poor	31.12.2016	31.12.2015
AAA	21 756	23 740
AA	11 704	6 901
A	1 648	1 096
BBB	147	62
Øvrige	327	5 176
Sum	35 581	36 976

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen knyttet til Pensjonskassens virksomhet anses som relativt beskjeden. Premien betales på forhånd, og pensjoner utbetales løpende på et senere tidspunkt. Framtidige pensjonsutbetalinger er i stor grad basert på kontraktsfestede betalingsdatoer, men utbetalingene er bl.a. avhengig av endringer i uføregrad og dødelighet.

Note 9 - Finansielle instrumenter

Tabellen nedenfor viser balanseført verdi av finansielle instrumenter pr. IAS 39 kategori. Balanseført verdi av alle finansielle instrumenter er enten målt til virkelig verdi eller til en verdi som er tilnærmet virkelig verdi. Se også note 1, Vesentlige regnskapsprinsipper for nærmere informasjon om måling av virkelige verdier.

Finansielle instrumenter pr. kategori

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi over resultat					
	Lån og fordringer	Virk. verdi mulighet	Holdt for omsetning	Balanseført verdi	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje
31.12.2016						
Aksjer og andeler	-	25 368 516	-	25 368 516	2 267 920	23 100 596
Obligasjoner og andre verdipapirer	-	35 581 362	-	35 581 362	3 180 938	32 400 424
Finansielle derivater	-	-	120 548	120 548	10 777	109 771
Kundefordringer og andre fordringer	155 074	-	-	155 074	13 411	141 664
Betalingsmidler	343 534	-	-	343 534	30 955	312 579
Sum	498 609	60 949 877	120 548	61 569 034	5 504 000	56 065 034

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi over resultat					
	Lån og fordringer	Virk. verdi mulighet	Holdt for omsetning	Balanseført verdi	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje
31.12.2015						
Aksjer og andeler	-	25 609 204	-	25 609 204	2 213 217	23 395 987
Obligasjoner og andre verdipapirer	-	36 975 590	-	36 975 590	3 195 531	33 780 059
Finansielle derivater	-	-	70 738	70 738	6 113	64 624
Kundefordringer og andre fordringer	221 531	-	-	221 531	18 876	202 656
Betalingsmidler	503 736	-	-	503 736	46 970	456 765
Sum	725 267	62 584 794	70 738	63 380 799	5 480 707	57 900 091

Beløp i tusen kroner			Fin.forpl. amort. kost	Holdt for omsetning	Balanseført verdi
Annen kortsiktig gjeld			73 626		73 626
Finansielle derivater				277 335	277 335
Sum			73 626	277 335	350 962
31.12.2015					
Annen kortsiktig gjeld			36 109		36 109
Finansielle derivater				783 184	783 184
Sum			36 109	783 184	819 294

Verdier fra resultatregnskapet knyttet til finansielle instrumenter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi over resultat					
	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Virk. verdi mulighet	Holdt for omsetning	Lån og fordringer	Sum
31.12.2016						
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	117 574	1 219 846	1 115 582	220 049	1 789	1 337 420
Verdiendring på investeringer	-160 365	-1 663 817	-2 386 584	562 402	0	-1 824 182
Realisert gevinst og tap på investeringer	236 952	2 458 415	2 141 904	780 381	-226 918	2 695 367
Sum			870 901	1 562 832	-225 129	2 208 604

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi over resultat					Sum
	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Virk. verdi mulighet	Holdt for omsetning	Lån og fordringer	
31.12.2015						
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	129 484	1 365 721	1 121 400	369 654	4 152	1 495 205
Verdiendring på investeringer	72 920	769 112	-82 973	925 005	0	842 032
Realisert gevinst og tap på investeringer	8 702	91 788	3 806 425	-3 676 647	-29 288	100 490
Sum			4 844 851	-2 381 988	-25 136	2 437 727

Grunnlag for fastsettelse av virkelig verdi

Beløp i tusen kroner	Aksjer	Obligasjoner	Sertifikater	Fin. Derivat	"Derivater/ forpliktelser	Sum
Nivå 1	24 960 949	9 108 864	3 657 394			37 727 207
Nivå 2	33 962	21 152 857	1 448 933	120 548	-277 335	22 478 965
Nivå 3	373 605	163 259	50 053			586 918
Sum virkelig verdi	25 368 516	30 424 981	5 156 380	120 548	-277 335	60 793 090
31. desember 2015						
Nivå 1	25 586 599	11 897 402	5 734 442			43 218 443
Nivå 2	22 605	19 343 746	-	70 738	-783 184	18 653 904
Nivå 3	-					
Sum virkelig verdi	25 609 204	31 241 148	5 734 442	70 738	-783 184	61 872 347

Nivå 1, virkelig verdi basert på noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler, inkluderer finansielle instrumenter aktivt handlet, og der verdien innregnet i selskapets balanse er fastsatt basert på observerbare priser på identiske instrumenter. For selskapet vil denne kategorien i de fleste tilfellene kun være relevant for børsnoterte egenkapitalinstrumenter, sertifikater og statsobligasjoner.

Nivå 2, virkelig verdi basert på andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, men som er fra observerbare markedstransaksjoner. Dette vil for eksempel være bruk av rente og valutakurser som input i selskapets verdsettelsesmodeller for å fastsette virkelig verdi av finansielle derivater.

Nivå 3, virkelig verdi basert på ikke-observerbare data, inkluderer finansielle instrumenter der virkelig verdi er fastsatt basert på input og forutsetninger som ikke er fra observerbare markedstransaksjoner.

Note 10 - Flytting

Beløp i tusen kroner	2016		2015		Sum
	Fripoliser Mottatt	Fripoliser Fraflyttet	Fripoliser Mottatt	Fripoliser Fraflyttet	
Premiereserve	9 826		1 931	-4 570	9 826
Tilleggsavsetninger	763				763
Frigjort premiereserve til premiefond					-16 997
Renter					0
Sum premiereserver m.v.	10 589	0	2 320	-5 421	-6 407
Sum mottatt (Post 1.3 resultatregnskap)					9 826
Sum avgitt (Post 5.3 resultatregnskap)					-16 997
Antall kontrakter	5	0	6	3	5
2015					
Beløp i tusen kroner	Wintershall	IPS	Fripoliser Mottatt	Fripoliser Fraflyttet	Sum
Premiereserve	2 450	-1 059	1 931	-4 570	-1 248
Frigjort premiereserve til premiefond					-18 520
Renter					0
Sum premiereserver m.v.	2 577	-1 152	2 320	-5 421	-20 197
Sum mottatt (Post 1.3 resultatregnskap)					4 381
Sum avgitt (Post 5.3 resultatregnskap)					-24 149
Antall kontrakter	3		6	3	12

Note 11 - Reassuranse

Statoil Pensjon har inngått avtaler om katastrofedekning. Reassurandørens kapasitet er 700 mill. kroner og Statoil Pensjon sin egenregning er 30 mill. kroner. Reassurandørene er Arch RE og Lloyd's syndikater gjennom AON. Begge tilfredsstiller kravet til rating på A+.

Note 12 - Resultatanalyse

Beløp i tusen kroner	2016	2015	2014
Renteresultat	2 766 594	462 966	1 273 535
Risikoresultat	(13 851)	(45 742)	115 321
Administrasjonsresultat	58 944	77 483	57 971
Sum *	2 811 686	494 707	1 446 827
Vederlag for rentegaranti	3 509	18 268	25 725
Fortjenesteelement for risiko	21 693	30 932	30 683

* Sum tilsvarer teknisk resultat før overføringer til/fra tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond og overføringer til forsikringskontrakter, samt ekskl. rentegaranti- og fortjenestepremier.

Note 13 - Kapitalavkastning

Kollektiv- og selskapsporteføljen*	2016	2015	2014	2013	2012
Kapitalavkastningsrente	7,4 %	3,5 %	5,5 %	4,1 %	4,5 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	3,7 %	4,3 %	7,6 %	12,3 %	8,5 %

* Felles forvaltning av midlene.

Verdijustert kapitalavkastningsrente er beregnet basert på daglig avkastning, hensyntatt inn- og utbetalinger.

Note 14 - Driftskostnader

Pensjonskassen har ingen ansatte. Driften er basert på en avtale med Statoil ASA om kjøp av nødvendige tjenester som belastes i henhold til ordinære timerater i Statoil. Dette gjelder også for funksjonen som daglig leder i Pensjonskassen. Det er derfor ikke utbetalt lønn direkte fra Pensjonskassen til daglig leder. Det er også inngått en avtale med Statoil Kapitalforvaltning ASA om forvaltningstjenester. Det er utbetalt godtgjørelse til styremedlemmene med 120 tusen kroner. Honorar til revisor er kostnadsført med 265,5 tusen kroner for revisjon. Beløpet inkluderer merverdiavgift.

Note 15 - Solvensmargin

Solvensmargin (beløp i tusen kroner)	2016	2015
Solvensmarginkrav	1 962 683	1 965 448
Solvensmargin kapital*	7 669 797	7 197 893
Solvensmargin kapital i prosent av solvensmarginkrav	391%	366%

* Solvensmargin kapitalen består av selskapets ansvarlige kapital og 50% av samlede tilleggsavsetninger og risikoutjevningfond

Note 16 - Skatter

Utsatt skatt

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Fremførbart underskudd 1.1	9 935 345	8 893 707
Endring av underskudd til fremføring etter bokettersyn	0	0
Årets over- /underskudd	-1 804 745	1 041 637
Fremførbart underskudd 31.12	8 130 599	9 935 345
Midlertidig forskjell knyttet til eiendom	0	0
Urealiserte gevinst på verdipapirer m.m.	-7 260 560	-9 014 199
Ubenyttet godtgjørelse på mottatt utbytte	0	0
Midlertidig forskjeller risikoutjevningfond	0	0
Sum midlertidige forskjeller	870 039	921 146
Utsatt skattefordel av midlertidige forskjeller (24 % i 2017)	208 809	230 286
Utsatt skattefordel 31.12	208 809	230 286

Utsatt skattefordel er ikke balanseført fordi man ikke kan sannsynliggjøre fremtidig utnyttelse.

Grunnlaget for periodens skatt fremkommer slik:

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Resultat før skattekostnad	393 238	326 075
Ikke fradragsberettigede renter	0	0
Ikke fradragsberettigede kostnader	86	83
Ikke fradragsberettigede rentekostnader	9	16
Midlertidig forskjell knyttet til eiendom	0	0
Forskjell mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat på aksjer	-85 706	-233 101
Urealisert gevinst / tap (-) på verdipapirer og lignende	1 753 639	-854 048
Risikoutjevningfond	-8 644	-85 364
Andel resultat datterselskap	-263 589	-326 140
Utbytte på norske aksjer / EØS aksjer	-40 122	-34 158
Mottatt konsernbidrag	93 664	165 000
Fripolisenes overskudd overført til selskapsporteføljen	-37 830	0
Årets underskudd til fremføring	-1 804 745	1 041 637
Skattepliktig inntekt	0	0
Betalbar skatt av årets inntekt	0	0
Kildeskatt betalt på mottatt utbytte på utenlandske aksjer	42 849	43 641
Tilleggsatt tidligere år (2005 - 2011)		-15 186
For meget (-) for lite (+) avsatt skatt tidligere år	-1 648	937
Beregnet formueskatt	3 754	5 402
Endring utsatt skattefordel av midlertidige forskjeller	0	0
Kostnadsført tidligere balanseført utsatt skattefordel	0	0
Årets skatter i resultatregnskapet	44 955	34 795

Note 17 Transaksjoner med nærstående parter

Prising av transaksjoner med nærstående parter er basert på armlengdesprinsipp.

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Fordring/gjeld (-) konsernintern bankløsning (Sandsliveien 90 AS/Sandslivest AS). Fordring inngår i post 2.3.2 og 6.3.2 og gjeld i post 16.3.	-61 078	-30 950

Løsningen innebærer at man i konsernet har en felles cash pool og at kontoene daglig nullstilles. Toppkontoen ligger hos Statoil Pensjon, og selskapet vil således ha en fordring/gjeld mot datter. Overtrekket blir renteberegnet månedlig.

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Leieinntekter av eiendommen fra Statoil ASA. Inngår i post 2.3 og 12.3.	5 131	4 993

Statoil ASA har en løpende leieavtale som jevnlig forlenges. Leieavtalen løper pr dags dato frem til 30.9.2017, og en eventuell oppsigelse skal meldes 1 år før utløp av avtaleperioden..

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Administrasjonskostnader til Statoil ASA. Inngår i post 9.2 og 14.2.	10 322	12 082

Da selskapet ikke har noen ansatte er den daglige drift basert på en avtale med Statoil ASA om kjøp av nødvendige tjenester.

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Forvaltningshonorar til Statoil Kapitalforvaltning ASA. Inngår i post 9.1 og 14.1.	87 441	87 229

Det er inngått en avtale med Statoil Kapitalforvaltning ASA om forvaltningstjenester.

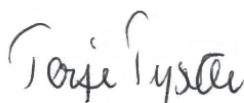
Beløp i tusen kroner	2016	2015
Mottatt konsernbidrag Sandsliveien 90 AS. Inngår i post 2.3 og 6.3	93 664	165 000

Sandsliveien 90 AS har beregnet og vedtatt å utbetale konsernbidrag til morselskapet. Konsernbidraget for inneværende år utbetales medio 2017.

Stavanger, 27. mars 2017
I styret for Statoil Pensjon

Hans Henrik Klouman
Styrets leder

Terje Tysvær (vara)

Astrid Huglen

Morten Færevåg

Geir Nilsen

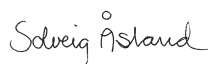
Ragnar Fritsvold

Geir Leon Vadheim

Ove Chr. Norheim

Solveig Åsland
Daglig leder

Statoil Pensjon

Beretning fra aktuar 2016

Årets bruttopremie i hht § 9-2 i lov om foretakspensjon, utgjør MNOK 1 279. Premien er beregnet på tariffgrunnlaget K2013FT (Finanstilsynets minstekrav), ny uføretariff tilpasset Statoil Pensjon og med grunnlagsrente på 2 %.

Premiereserven pr. 31.12.2016 er beregnet til MNOK 44 688. Premiereserven er beregnet med tariffgrunnlag K2013FT (Finanstilsynets minstekrav) og ny uføretariff tilpasset Statoil Pensjon. Før senkning av grunnlagsrenten, er premiereserven beregnet med en grunnlagsrente på 4 % for opptjening frem til 01.01.2004, 3 % for opptjening frem til 01.01.2012, 2,5% for opptjening frem til 1.1.2015 og deretter 2,0%. Den gjennomsnittlige grunnlagsrenten på premiereserven utgjør 2,61 % pr. 31.12.2016.

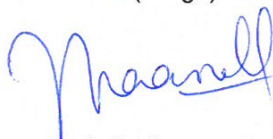
Premiereserven inkluderer administrasjonsreserve som utgjør 3,0 % av netto premiereserve for kollektivporteføljen og 6,73% for fripoliseporteføljen.

Det negative risikoresultatet på 14 MNOK er dekt fra risikoutjevningfond. Av årets resultat er 1.760 millioner kroner benyttet til å redusere garantert rente for den kollektive kontrakten og for fripolisene. Resterende resultat er overført til premiefondet, pensjonistenes overskuddsfond, fripoliser og egenkapitalen. Dette vil sikre en regulering av ytelser under utbetaling og en oppskrivning av fripolisene. Disponeringen forutsetter samtykke fra Finanstilsynet.

Vi bekrefter at pensjoner og eventuelle tillegg fra premiefond og pensjonistenes overskuddsfond er fastsatt i samsvar med bestemmelser i lov om foretakspensjon.

Vi bekrefter videre at det forsikringstekniske oppgjør og fordeling av pensjonskassens overskudd og fond slik det fremgår av resultatregnskap og balanse, er fastsatt i samsvar med bestemmelsene i lov om forsikringsvirksomhet og lov om foretakspensjon.

Oslo den 31. mars 2017
Mercer (Norge) AS

Isabelle Graasvoll
Aktuar

Til styret i Statoil Pensjon

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Statoil Pensjons årsregnskap som viser et totalresultat på kr 348 283 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak, og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 27. mars 2017
KPMG AS

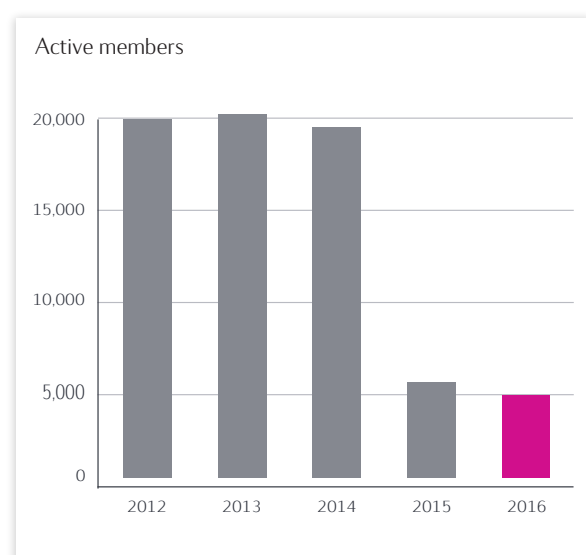
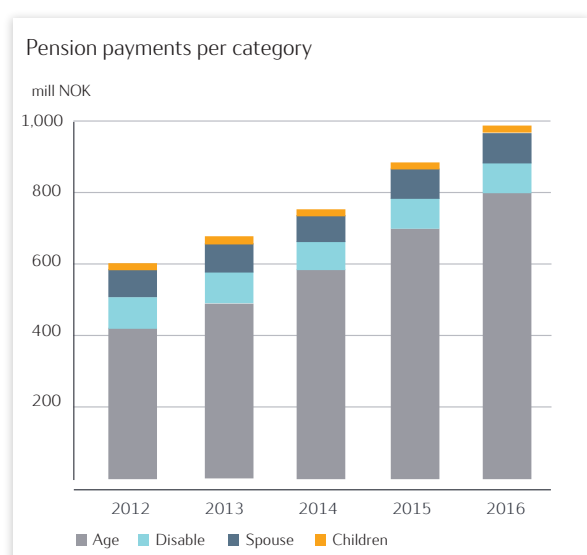

Lars Inge Pettersen
Statsautorisert revisor

HIGHLIGHTS

AMOUNTS IN NOK MILLIONS	2016	2015	2014	2013	2012
Premium income	1,289	2,445	3,060	2,948	3,875
Penions paid	1,031	903	778	673	614
Profit for the year	348	291	543	294	1,208
Total assets	65,103	66,746	65,964	60,869	53,229
Equity	6,679	6,331	6,040	5,499	5,205
Value adjusted capital yield	3.7 %	4.3 %	7.6 %	12.3 %	8.5 %
No of pensioners	4,164	3,829	3,507	3,241	3,033
Active members *	5,102	5,797	19,515	20,145	20,015
No of persons with paid-up policies *	24,230	23,917	5,734	5,220	5,048

* Employees who had more than 15 years left until retirement was transferred to the defined contribution scheme from 1 April 2015. In connection with the transfer, paid-up policies were issued for accrued rights to approximately 13,000 members.

BOARD OF DIRECTORS AND ADMINISTRATION

Board of directors

The board of directors consists of eight representatives, all with personal deputies. Four of the representatives are appointed from the member companies, as well as one independent representative. Three of the representatives are elected by the members.

The member companies' representatives:

Hans Henrik Klouman,
chairman of the board
Astrid Huglen
Nina Koch
Morten Færevåg

Independent representative:

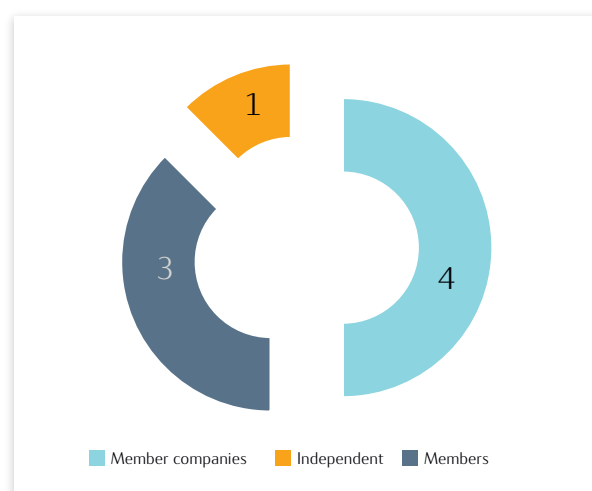
Ove Christian Norheim

General manager

Solveig Åsland

The members representatives:

Ragnar Fritsvold
Geir Nilsen
Geir Leon Vadheim

2016 BOARD OF DIRECTORS' REPORT

About Statoil Pension

Statoil Pension is a pension fund covering employees of Statoil ASA and Statoil Kapitalforvaltning ASA. The objective of the pension fund is to provide retirement and disability pensions for its members as well as dependants' pensions for surviving spouses, registered partners, cohabitants and children.

Statoil ASA and Statoil Kapitalforvaltning ASA changed their pension schemes from 1 January 2015, and the defined benefit scheme in Statoil Pension was closed. Employees who on that date had less than 15 years until they reached retirement age will continue with the defined benefit scheme. Employees who had more than 15 years until they reached retirement age were transferred to the defined contribution scheme, and paid-up policies were issued to maintain their accrued rights. Effective from the same date, all employees are insured with one-year disability and children's pension insurance with Statoil Pension.

At the end of the financial year, Statoil Pension had 5,102 active members in the defined benefit scheme, a decrease of 695 from 2015. In addition, there are 4,164 pensioners who are receiving payments, which is an increase of 335 from 2015. The pensioners are divided into 2,695 retirement, 748 spousal, 586 disability and 135 child pensions. Statoil Pension also manages paid-up policies for 24,230 people, an increase of 313 from 2015.

Statoil Pension's office is located in Stavanger, but has no employees and bases its operations on the purchase of services from others. Services regarding day-to-day management, administration and accounting, which amount to approximately 4 man-labour-year equivalents, are purchased from Statoil ASA. Asset management services, which involve approximately 8 man-labour-year equivalents, are provided by Statoil Kapitalforvaltning ASA. Storebrand Pensjonstjenester AS provides services relating to processing applications and payments and updating the member register. Mercer Norge AS provides actuarial services. The Board of Directors has in 2016 consisted of eight members; seven men and one woman. From January 2017, the Board of Directors will consist of six men and two women. Statoil Pension will fully satisfy the gender representation requirements from May 2017, when a new ordinary election of member-elected board members is held. The managing director of the pension fund is a woman.

Statoil Pension has a long-term perspective for its activities and has the objective of being a competitive provider of occupational pensions for Statoil, for active members, pensioners and paid-up policy holders.

The pension fund's assets are kept separate from those of Statoil ASA and Statoil Kapitalforvaltning ASA, and the pension fund is not liable for their obligations. Statoil Pension has a license to manage activities as a pension fund and is monitored by the Financial Supervisory Authority of Norway.

Important events in 2016

Due to the low interest rate level, Statoil Pension has considered various measures to strengthen the pension fund's risk bearing

capacity. One measure is a reduction of the guaranteed interest rate for the premium fund to zero effective from 1 January 2016, which will provide better protection of the buffer capital and strengthen the solidity measured using Stress Test 1. In addition, when allocating the profit for 2016, Statoil Pension decided to use a share of the profit to strengthen the premium reserve and to reduce the guaranteed interest rate for the insurance liability. This means that the required future return will be lower. The application of the profit will also be assessed correspondingly in connection with future annual reports.

Investment management

Statoil Pension's objective is to achieve high long-term return on assets within the framework of prudent security and risk diversification. The assets are managed using an active investment strategy, whereby the strategic proportion invested in equities is 40% of the financial assets. The proportion invested in equities will vary in line with the capacity for carrying risk. At the end of 2016, the proportion invested in equities was 41.5% of the financial assets and 39.0% of the total portfolio. Statoil Pension's assets are primarily invested in equities, bonds, the money market and real estate. The market risk for the equity portfolio is made up of price risk and exchange rate risk. At year end, 82.2% of the equity portfolio was invested abroad. The bond portfolio's market risk is connected to interest rate risk and credit risk. At year end 2016, the duration of the portfolio was 2.4 years. The strategic currency exposure can be up to 14% of the financial assets' benchmark portfolio. The market risk for the real estate portfolio relates to changes in property values.

Ethics and responsible investments

Statoil Pension wishes, through its investments, to contribute to good corporate governance. The Norwegian Corporate Governance Board (NUES) has devised a recommendation, the Norwegian Code of Practice for Corporate Governance, that clarifies the respective roles of shareholders, boards of directors and executive officers beyond the requirements of legislation. Statoil Pension will, as a shareholder, strive to follow the principles of this recommendation.

The ethical guidelines that have been established for asset management are based on the ethical guidelines used in the asset management of the Government Pension Fund - Global (GPF). In addition to direct investments in shares and bonds, Statoil Pension also has a portfolio of externally managed funds. The GPF exclusion list is used for direct investments. For externally managed equity funds, the fund manager has been required to have a specific strategy for ethics and to have signed the UN PRI (Principles for Responsible Investment). The Board of Directors has decided to demand stricter requirements with respect to ethics and responsible investments for the externally managed equity funds. There are ongoing discussions with the fund management companies in question concerning this topic and whether they can change their ethical guidelines for the funds. One result of this dialogue is the fact that one of the equity funds has decided to use the GPF exclusion list for the fund's investments as of 1 April 2017. For four other equity funds, it has been clarified that they do not have any opportunity to make

any further adaptations. Two of these were sold in 2016, and the other two will be sold in 2017. For the other equity funds, the discussions and assessments of whether it will be possible to make adaptations so that the pension fund can maintain its investments in the funds are still ongoing. Funds that are not in accordance with the pension fund's guidelines will be sold.

The pension fund's investments in external equity funds have been made over time, and as a consequence of the positive performance of the equity markets over several years, unrealized capital gains account for a large share of the current value. These unrealized capital gains account for a significant portion of the pension fund's critical buffer capital. The Board of Directors' assessment is that it is necessary to use some time to make the aforementioned adaptations in consideration of the pension fund's buffer capital and financial solidity.

Risk management

The risk management for the pension fund is presented in strategy documents which state the areas of responsibility and authority and principles for risk management and internal control. At a general level, the Financial Supervisory Authority of Norway's stress tests are actively used for risk management.

Risk management in the area of insurance is presented in the insurance strategy. The insurance risk is divided into biometric risk (death, disability and longevity), catastrophe risk, lapse risk, expense risk and interest rate risk. Risk frameworks have been developed for each of these risk elements which shall ensure that all major risks are managed. The frameworks state the deviations from expectations that can be accepted before measures are initiated. The reinsurance strategy is part of the catastrophe risk area.

Guidelines for asset management, risk frameworks and requirements for the content and frequency of reporting appear in the asset management strategy. Risk management takes place at both sub-portfolio and total portfolio level. The fund manager is required to comply with both internal and statutory risk limits. In its risk management, the pension fund uses financial instruments such as futures contracts, forward interest rate agreements, options, interest rate swaps, currency swaps and currency futures. The Board of Directors has set limits for financial risk exposure.

Credit ratings are regularly carried out of all market players to which the pension fund is exposed. The credit risk for premiums is deemed to be minimal since Statoil is the sole counter party. The same applies to real estate, where Statoil is the only tenant. Counter party risk relating to reinsurers is regarded as being minor, since the reinsurers have a good credit rating (A+). Liquidity is excellent, and should the need for major disbursements arise, it is assumed that there will be available liquidity in the asset management portfolio. Further information about risk exposure can be found in the notes to the accounts.

Premiums due and insurance commitments

Gross premiums due in 2016 amounted to NOK 1.3 billion, a reduction of NOK 1.1 billion from 2015. The total premium

reserve at year end was NOK 44.7 billion, compared with NOK 41.4 billion in 2015. The premium fund was reduced by NOK 3.1 billion from 2015, NOK 2.5 billion of which was a non-recurring transfer to the defined contribution scheme. Additional provisions remained unchanged and amounted to NOK 3.7 billion at the end of 2016. The additional statutory reserves are sufficient to cover the guaranteed interest rate for approximately 3 years.

Results

The investments in shares yielded a return of 3.3% in 2016, while bonds achieved a return of 2.1%. A return of 1.3% was achieved on investments in the money market and a return of 8.0% was achieved on investments in real estate. Other effects, such as currency hedging and tactical allocation, made a positive contribution, and the total value-adjusted return was 3.7% in 2016, compared with 4.3% in 2015. The book return for the total portfolio was 7.4%.

The profit for the collective portfolio was NOK 2,741 million, which included a negative risk result of NOK 14 million that was covered by transfers from the risk equalization fund. NOK 1,760 million of the profit for the year was used to reduce the guaranteed interest rate for the collective contract and for paid-up policies. The remaining profit has been transferred to the premium fund, the pension surplus fund, paid-up policies and equity. This will ensure an adjustment of benefits in payment and a revaluation of the paid-up policies. The allocation requires the consent of the Financial Supervisory Authority of Norway.

The accounts for 2016 after allocations and transfer to fluctuation reserves of NOK 1,692 million show a profit after tax of NOK 348 million. In addition, NOK 8.6 million has been transferred to the risk equalization fund. The risk equalization fund can be used to cover any future negative risk result, but is classified as equity in the accounts. The remaining profit of NOK 339.6 million has been transferred to retained earnings.

Balance sheet

In 2016, the total assets declined by NOK 1.6 billion to NOK 65.1 billion, and NOK 2.5 billion has been transferred from the premium fund to the defined contribution scheme. Of the total assets, the collective portfolio amounts to NOK 59.3 billion and the company portfolio amounts to NOK 5.8 billion.

The assets consist of shares and units (39.0%), bonds and other securities with a fixed return (55.0%), real estate (5.4%), and other assets in the form of receivables and bank deposits (0.6%).

Equity was NOK 6.7 billion at 31 December 2016, an increase of NOK 0.4 billion from 2015. Insurance-related provisions have declined by NOK 1.5 billion to NOK 58.1 billion, while current liabilities amounted to NOK 0.4 billion and consist mainly of financial derivatives.

Cash flow

The cash flow from operational activities in 2016 was positive, amounting to NOK 0.3 billion. This was primarily due to interest and dividend payments. Net payments totalling NOK 2.0 billion

were received for investment activities in 2016. A net payment of NOK 2.5 billion was made in a non-recurring transfer of a premium fund to the defined contribution scheme.

Buffer capital

Statoil Pension uses the stress tests which are reported to the Financial Supervisory Authority of Norway on a quarterly basis as part of its risk management. For Stress Test 1, utilisation of buffer capital was 97% at the end of 2016, and this is an improvement compared with 103% in 2015. For Stress Test 2, utilisation of buffer capital was 44% at the end of 2016, compared with a result of 45% at the end of 2015. The utilisation of buffer capital, which shows the relationship between the overall potential for loss and buffer capital, is continually monitored and

reported to the board of directors through quarterly reports, or more frequently if warranted by market developments. The results are well within the guidelines issued by the Financial Supervisory Authority of Norway.

The external environment

Statoil Pension has no activities that pollute the external environment.

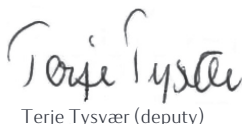
Going concern

The board of directors considers the requirements of the going concern assumption to have been met and the accounts have been prepared on that basis.

Stavanger, 27 March 2017
The Board of Directors of Statoil Pension

Hans Henrik Klouman
Chairman of the Board of Directors

Terje Tysvær (deputy)

Astrid Huglen

Morten Færevåg

Geir Nilsen

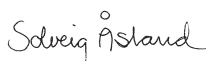
Ragnar Fritsvold

Geir Leon Vadheim

Ove Chr. Norheim

Solveig Åsland
General Manager

Statoil Pension

Income statement

Technical accounts

Amounts in NOK thousand	Notes	31.12.2016	31.12.2015
1. Premium income			
1.1 Due premiums, gross	3	1,280,839	2,441,670
1.2 - Reinsurance premiums ceded	3	(1,368)	(1,424)
1.3 Transfer of premium reserve from other insurance companies/pension funds	10	9,826	4,381
Total premium earned for own account		1,289,296	2,444,626
2. Net income from investments in the collective portfolio			
2.1 Income from investments in subsidiaries, associates and joint ventures	7	241,184	298,418
2.2 Interest and dividend income, etc., from financial assets	9	1,219,846	1,365,721
2.3 Net income from real estate	7, 17	3,780	11,889
2.4 Changes in value of investments	9	(1,663,817)	769,112
2.5 Realised gains and losses on investments	9	2,458,415	91,788
Total net income from collective portfolio investments		2,259,407	2,536,927
3. Net income from investments in optional investments portfolio		0	0
4. Other insurance-related income		0	0
5. Pensions etc.			
5.1 Pensions disbursed etc.	4	(1,030,786)	(902,749)
5.2 Change in compensation provisions		0	0
5.3 Transfer of premium reserve, additional statutory reserves to other insurance companies/pension funds	10	(16,997)	(24,149)
Total pensions etc.		(1,047,782)	(926,898)
6. Changes in insurance commitments in the income statement - contractual commitments			
6.1 Changes in premium reserve	5	(1,237,748)	(2,442,466)
6.2 Changes in additional statutory reserves	5	12,510	(442,649)
6.3 Change in market value adjustment reserve	5	1,691,988	(775,363)
6.4 Change in premium fund, investment fund and pension adjustment fund	5	0	(188,851)
6.5 Transfer of additional statutory reserves and market value adjustment reserve from other insurance companies/pension funds	10	763	516
Total change in insurance commitments in the income statement - contractual commitments		467,514	(3,848,814)
7. Change in insurance commitments in the income statement - separate investments portfolio		0	0
8. Assets assigned to insurance contracts - contractual commitments			
8.1 Profit on investment result	5	(2,671,036)	0
8.2 Risk result allocated on insurance contracts	5	0	0
Total assets assigned to insurance contracts - contractual commitments		(2,671,036)	0
9. Insurance-related operating costs			
9.1 Management costs	14, 17	(79,754)	(79,675)
9.2 Insurance-related administration expenses	14, 17	(30,777)	(29,711)
Total insurance-related operating costs		(110,531)	(109,385)
10. Other insurance-related expenses		0	0
11. PROFIT/LOSS, TECHNICAL ACCOUNTS		186,868	96,456

Statoil Pension

Income statement

Non-technical accounts

Amounts in NOK thousand	Notes	31.12.2016	31.12.2015
12. Net income from company portfolio investments			
12.1 Income from investments in subsidiaries, associates and joint ventures	7	22,405	27,722
12.2 Interest and dividend income etc. from financial assets	9	117,574	129,484
12.3 Net operating income from real estate	7, 17	351	1,104
12.4 Changes in value of investments	9	(160,365)	72,920
12.5 Realised gains and losses on investments	9	236,952	8,702
Total net income from company portfolio investments		216,916	239,933
13. Other income			
		0	0
14. Management costs and other costs relating to the company portfolio			
14.1 Management costs	14, 17	(7,687)	(7,554)
14.2 Other costs	14, 17	(2,859)	(2,760)
15. PROFIT/LOSS FOR NON-TECHNICAL ACCOUNTS		206,370	229,619
16. PROFIT/LOSS BEFORE TAX		393,238	326,075
17. Tax expense	16	(44,955)	(34,795)
18. PROFIT/LOSS BEFORE OTHER PROFIT/LOSS COMPONENTS		348,283	291,280
19. Other profit/loss components		0	0
20. PROFIT FOR THE YEAR		348,283	291,280
Transfer to and from risk equalisation fund		8,644	85,364
Transfer to other retained earnings		339,640	205,915

Statoil Pension

Balance sheet

Assets in the company portfolio

Amounts in NOK thousand	Notes	31.12.2016	31.12.2015
1. Intangible assets		0	0
2. Investments			
2.1 Buildings and other real estate			
2.1.1 Investment properties	7, 8	5,865	5,950
2.2 Subsidiaries, associates and joint ventures			
2.2.1 Shares in subsidiaries, associates and joint ventures	7, 8, 17	294,550	280,107
2.3 Financial assets valued at amortised cost			
2.3.2 Loans and receivables	8, 9, 17	44,256	65,739
2.4 Financial assets valued at fair value			
2.4.1 Shares and equity (incl. shares and equities valued at cost)	8, 9	2,267,920	2,213,217
2.4.2 Bonds and other securities with fixed rate of return	8, 9	3,180,938	3,195,531
2.4.4 Financial derivatives	8, 9	10,777	6,113
Total company portfolio investments		5,804,305	5,766,657
3. Receivables			
3.2 Other receivables	8, 9	110	107
Total receivables		110	107
4. Other assets		0	0
5. Prepaid expenses and non-received accrued income		0	0
TOTAL ASSETS IN THE COMPANY PORTFOLIO		5,804,415	5,766,764

Assets in the customer portfolios

Amounts in NOK thousand	Notes	31.12.2016	31.12.2015
6. Investments in the collective portfolio			
6.1 Buildings and other real estate			
6.1.1 Investment properties	7, 8	63,135	64,050
6.2 Subsidiaries, associates and joint ventures			
6.2.1 Shares and equity in subsidiaries, associates and joint ventures	7, 8, 17	3,170,746	3,015,265
6.3 Financial assets valued at amortised cost			
6.3.2 Loans and receivables	7, 8, 17	454,243	659,421
6.4 Financial assets valued at fair value			
6.4.1 Shares and equities (incl. shares and equity valued at cost)	8, 9	23,100,596	23,395,987
6.4.2 Bonds and other securities with a fixed rate of return	8, 9	32,400,424	33,780,059
6.4.4 Financial derivatives	8, 9	109,771	64,624
Total collective portfolio investments		59,298,916	60,979,406
7. Reinsurance share of insurance commitments in the collective portfolio		0	0
8. Investments in the optional investments portfolio		0	0
9. Reinsurance share of insurance commitments in the optional investments portfolio		0	0
TOTAL ASSETS IN THE CUSTOMER PORTFOLIOS		59,298,916	60,979,406
TOTAL ASSETS		65,103,331	66,746,170

Statoil Pension

Balance sheet

Equity and liabilities

Amounts in NOK thousand	Notes	31.12.2016	31.12.2015
10. Paid-up capital	equity - rec.	1,335,200	1,335,200
11. Retained earnings			
11.1 Risk equalisation fund	equity - rec.	297,039	288,395
11.2 Other retained earnings	equity - rec.	5,047,192	4,707,552
Total retained earnings		5,344,230	4,995,947
12. Subordinated loan capital, etc.		0	0
13. Insurance commitments - contractual commitments			
13.1 Premium reserve	5	44,687,755	41,394,212
13.2 Additional statutory reserves	5	3,697,141	3,709,651
13.3 Market value adjustment reserves	5	7,228,709	8,920,697
13.4 Premium fund, investment fund and pension adjustment fund	5	2,455,580	5,565,767
Total insurance commitments - contractual commitments		58,069,185	59,590,327
14. Insurance liabilities - separate investment portfolio		0	0
15. Provisions for liabilities			
15.2 Tax liabilities	16	3,754	5,402
15.3 Other provisions for liabilities	9	0	0
Total provisions for liabilities		3,754	5,402
16. Liabilities			
16.1 Financial derivatives	9	277,335	783,184
16.3 Other liabilities	9, 17	73,626	36,109
Total liabilities		350,962	819,294
17. Accrued costs and received non-accrued income		0	0
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		65,103,331	66,746,170

Statoil Pension Equity

Changes in equity

Amounts in NOK thousand	Primary capital	Other equity	Risk eq. res.	Total
Equity at 1 Jan. 2016	1,335,200	4,707,552	288,395	6,331,147
Technical accounts before transfer of additional statutory reserves		186,868		186,868
Profit/loss technical accounts		186,868		186,868
Profit/loss, non-technical accounts		206,370		206,370
Tax expense		(44,955)		(44,955)
Transferred to risk equalisation reserves		(8,644)	8,644	0
Equity at 31 Dec. 2016	1,335,200	5,047,192	297,039	6,679,431

Amounts in NOK thousand	Primary capital	Other equity	Risk eq. res.	Total
Equity at 1 Jan. 2015	1,335,200	4,501,637	203,031	6,039,868
Technical accounts before transfer of additional statutory reserves		96,456		96,456
Profit/loss technical accounts		96,456		96,456
Profit/loss, non-technical accounts		229,619		229,619
Tax expense		(34,795)		(34,795)
Transferred to risk equalisation reserves		(85,364)	85,364	0
Equity at 31 Dec. 2015	1,335,200	4,707,552	288,395	6,331,147

Statoil Pension

Cash flow

Cash flow

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Cash flow from operating activities		
Paid-in premiums	494	-19,768
Transferred from/to (-) other pension funds	(7,171)	516
Ceded/received additional statutory reserves from other companies	763	0
Pensions paid	(992,882)	(866,056)
Administrative expenses paid	(121,876)	(119,699)
Rental income received	5,131	4,993
Interest etc. received	824,163	933,797
Dividend received	505,848	457,346
Interest paid	(1,155)	(1,486)
Financial expenses paid	(36,560)	(28,833)
Financial income received	868	3,747
Receipts/disbursements (-) relating to other receivables	161,007	203,655
Receipts/disbursements (-) relating to short-term liabilities	34,982	(8,614)
Taxes paid	(44,955)	(34,795)
Net cash flow from operating activities	328,657	524,801
Cash flow from investment activities		
Receipts/disbursements (-) on investments in subsidiaries	165,000	0
Receipts/disbursements (-) on investments in derivatives	232,305	(3,567,249)
Receipts/disbursements (-) on purchase of equities	811,928	3,926,016
Receipts/disbursements (-) on sale/purchase of bonds	279,898	1,783,127
Receipts/disbursements (-) on sale/purchase of certificates	522,010	(2,501,563)
Net cash flow from investment activities	2,011,141	(359,669)
Cash flow from financing activities		
Paid premium fund regarding transfer	(2,500,000)	0
Receipts/disbursements (-) in conn. with current liabilities	(2,500,000)	0
Net change in liquid assets	(160,201)	165,132
Liquid assets at 1 January	503,736	338,604
Liquid assets at 31 December	343,534	503,736

Statoil Pension

Notes to the accounts

Note 1 The business and business structure

Statoil Pensjon (Statoil Pension) is a self-governing foundation with the purpose of providing retirement and disability pensions to employees and previous employees of Statoil ASA and the company's Norwegian subsidiaries, as well as survivor's pension to spouses, registered cohabitants and children. The defined benefit plan is closed to new members from 1 January 2015. Rights earned by employees transferred from the defined benefit to the defined contribution scheme will be documented in the form of paid-up policies. All employees of member companies are from 1 January 2015 insured with disability and children's pension scheme. Its member companies are Statoil ASA and Statoil Kapitalforvaltning ASA. The pension fund's assets are kept separate from the company's and group companies' funds and the pension fund is not liable for their obligations. Statoil Pension's business address is Forusbeen 50, N 4035 Stavanger, Norway. The pension fund is supervised by the Financial Supervisory Authority of Norway.

Note 2 Important accounting principles

The annual accounts have been submitted in accordance with the Accounting Act and Annual Accounts Regulation no. 1457 relating to pension companies of 12 December 2011. The Annual Accounts Regulation has been adapted to the International Financial Reporting Standards (IFRS). The Regulation are largely in accordance with the Regulation of 21 January 2008 (the Simplification Regulation) relating to the simplified application of international accounting principles, which require monitoring and calculations to be in accordance with IFRS rules, while the information in the notes can mainly comply with the Norwegian Accounting Standards.

Simplifications from IFRS

The company follows the IFRS monitoring and calculation rules with an exception for group contributions, which are entered in the accounts in accordance with the Accounting Act's provisions and in accordance with Section 3-2b of the Annual Accounts Regulation, cf. Section 3-1, no. 4 of the Simplification Regulation. The company's notes to the accounts have been prepared in accordance with the Annual Accounts Regulation and the Simplification Regulation, and mainly follow the Norwegian Accounting Standards, except for the notes regarding financial instruments that follow IFRS 7, and the notes regarding investment properties that follow IAS 40.

Income and expense recording principles

Premium income includes premiums due this year, premium exemptions, transferred premium reserves from other insurance companies/pension funds and ceded reinsurance. Accrual accounting of retained premiums is carried out through allocation to the insurance fund's premium reserve.

Compensation payments for the pension fund's own account include disbursed pensions, premium exemptions and transfers of premium reserves, additional allocations and unrealised gains for other insurance companies/pension funds.

The transfer of premium reserves, in connection with moving insurance between insurance companies/pension funds, is entered in the income statement under the item Premium income for received reserves and compensation for ceded reserves. The cost/income recording takes place at the time the risk is transferred. At the same time, the insurance fund's premium reserve is reduced/increased correspondingly. The transferred amount also includes the contracts' share of additional allocations, value adjustment fund and interim result. The transferred additional allocations are not shown under Premium income, but rather under the item Additional allocations under changes to insurance-related provisions. The transferred amounts are classified as short-term debt/credit balance until settlement takes place. The settlement interest at the time of transfer is entered under the accounting item Other insurance-related income and costs.

Guaranteed return on the premium reserve is recorded in the income statement under the item Changes to insurance-related provisions. Other returns to the customers are recorded in the income statement under the item Funds allocated to the insurance contracts.

Currency

The company's functional currency is Norwegian kroner (NOK). Transactions denominated in foreign currency are converted upon first calculation to NOK at the current exchange rate. Receivables and debt denominated in foreign currency are converted to NOK according to the exchange rate on the balance sheet date. The related gains and losses from currency conversion are recorded in the income statement. The currency risk in foreign securities is mainly eliminated through the purchase and sale of hedging instruments.

Insurance-related provisions

The premium reserve is calculated as the capital value, on the balance sheet date, of expected future payments of current and scheduled pension rights. It expresses the pension fund's accounting pension obligation and is based on linear accrual for all the companies. The reserves are calculated by the pension fund's actuary. The calculation uses the same basis as for premium calculation. The premium fund can be used to cover future premiums or increase current pensions.

The additional allocations can, according to the Regulation, amount to no more than 12% of the premium reserve and can be used to cover possible interest deficit in the pension fund. The pensioners' surplus fund is added to the pensioners' share of the pension fund's profits. The fund is used to adjust current pensions. The risk equalisation fund can be used to cover any future risk deficits, but is classified in the accounts as equity.

Adequacy test

A test is carried out on each balance sheet date to check whether the level of allocations is adequate to meet the pension fund's obligations. The test is carried out using the current estimate of future claims settlements for the liability the company has on the balance sheet date, as well as affiliated cash flows. This includes claims that have occurred on the balance sheet date (outstanding claims allocations), as well as claims that occur from the balance sheet date until the next annual renewal (premium allocation). Any negative deviation between the original allocation and the adequacy test results in allocation for unexpired risk.

Transfers

Transfers of premium reserve upon transfer of insurances are recorded in the income statement. The cost/income recording takes place at the time when the risk is transferred. At the same time, the premium reserve is changed correspondingly. The transferred amount also includes the contracts' share of additional allocations, unrealised gains and interim result.

Group contribution

In accordance with the provisions of the Accounting Act, group contributions and dividends are entered in the accounts for the year the group contribution/dividend relates to.

Taxes

Pension funds are taxed according to the same regulations as govern mutual life insurance companies. The tax costs in the accounts consist of payable tax and changes in deferred tax/tax assets. Taxes payable are calculated on the basis of the taxable income for the year and net taxable assets. Deferred tax/tax assets are calculated based on temporary differences between accounting and tax-related values and tax-related effects of deficits. Net deferred tax assets are entered in the balance sheet if it is likely that the assets can be used.

Financial instruments

Financial assets

Financial assets are calculated for the first time at fair value when the company becomes a party to the contract. For further information on fair value, see Measurement at fair value below. Financial assets are deducted in the balance sheet when the contractual rights to the cash flows expire or are transferred. The company classifies financial assets at fair value with changes in value over the income statement.

Financial derivatives are classified as Held for sale with changes in value over the income statement.

Certificates, bonds and shares are managed collectively as an investment portfolio. The investment portfolio is managed and evaluated on the basis of fair value in accordance with the investment strategy. The portfolio is entered in the accounts using the fair value option with gains and losses entered in the income statement.

Trade receivables and other receivables are classified as Loans and receivables and are posted at their original invoiced amount with deductions for allocations to loss. Allocations to loss are entered in the accounts in the event of indications that the company will not receive settlement in accordance with the original terms. A receivable is written down when it is likely that it cannot be reclaimed.

Liquid assets include cash, bank deposits and other liquid investments with maximum terms of three months. These are classified in the category Loans and receivables.

Financial debt

Other short-term debt is classified in the category Other financial obligations, and valued at amortised cost.

Financial derivatives

The trustees of the company's securities portfolio have a mandate to utilise a defined number of different derivative financial instruments. Derivatives are often a quicker and more cost-effective way to carry out desired changes to the portfolio composition than through acquisition and sale of underlying securities. Derivatives also provide the trustee with greater flexibility as regards achieving the desired risk exposure in the portfolio. There is a dedicated risk framework for both share and interest rate derivatives and the derivative positions are included in the calculation and follow-up of total exposure to interest rates, shares and currency. Financial derivatives are valued according to the market value principle.

Measurement at fair value

The fair value of listed financial assets, obligations and derivatives is stipulated with reference to purchase price or sales price on the balance sheet date. The fair value of financial instruments in an active market, such as options and equity instruments is based on traded market prices obtained from relevant stock exchanges or clearinghouses.

When there is no active market, fair value is stipulated using valuation methods. These include use of recent market transactions at arm's length, with reference to fair value of another instrument that, for all practical purposes, is the same, discounted cash flow calculations and pricing models. Fair value of currency and interest swap agreements is based on relevant quotes from active markets, corresponding listed instruments and other suitable valuation methods. The fair value of options that are not listed in active markets is calculated using valuation methods developed and used by a third party.

The company's best estimate of the fair value of financial instruments that are not listed in active markets corresponds to expected gains or losses if the contracts had been closed at the end of the year. Realised profit or loss may deviate due to applied assumptions.

Investment properties

Properties leased to lessees outside the pension fund are classified as investment properties. Investment properties are valued at fair value. The value is calculated at the time of reporting. Changes in value are recognised in the income statement in the associated period. The properties are valued individually by discounting the presumed future net income flow by the required rate of return for the individual investment. In net cash flow, consideration has been taken of existing and future loss of income as a result of unemployment, necessary investments and an assessment of future development in the market rent. The required rate of return is stipulated based on the expected future risk-free interest rate and an individually stipulated risk premium, depending on the lease situation, as well as the building's location and standard. An assessment is also made with regard to observed market prices. The valuation is carried out by external expertise with considerable experience in the valuation of similar properties in geographical areas where the pension fund's properties are located. When the investment properties are entered for the first time in the balance sheet, they are valued at acquisition cost, i.e. purchase price including directly attributable costs at the time of purchase. Investment properties are not depreciated.

Shares in subsidiaries

Shares in subsidiaries are included according to the equity method. The subsidiaries' financial reporting has been modified in accordance with the principles with which the pension fund's accounts are prepared. When entering these items in the accounts, deferred tax on added value is taken into consideration.

Statoil Pension and its subsidiaries constitute a group. From 2012, the board and administration of Statoil decided not to present the consolidated financial statements as it does not provide additional information and is not relevant for evaluation of the financial position of the group. This is in accordance with the Accounting act § 3-8, paragraph 2.

Benefits and loans to senior employees

The pension fund has no employees, but is based on the purchase of services from Statoil ASA.

Statoil Pension

Notes

Note 3 - Premium earned

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Paid-up premiums at 1 Jan.	859,839	1,932,303
One-off premium wage settlement etc.	250,656	313,052
One-off premium pension adjustment	44,340	176,104
Other change premiums	61,196	592,399
Returned premiums	(23,231)	(779,047)
Administration premiums	100,760	126,784
Interest rate guarantee premium	3,509	18,268
Profit premium	21,693	30,932
Premium exemption	(37,923)	30,872
Reassurance premium	(1,368)	(1,424)
Total	1,279,471	2,440,246

Note 4 - Specification of pensions paid

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Retirement pension	805,5	698,0
Spouse's and cohabitant's pension	85,3	78,7
Children's pension	17,7	17,6
Disability pension	84,3	77,6
Premium exemption	37,9	30,9
Total	1,030,8	902,7

Note 5 - Change in insurance liabilities

2016

Amounts in NOK thousand	Premium reserve*	Add. statutory reserve	Premium fund	Pension ad. fund	Risk equalisation fund	Market value-adj. reserve	Total
1. Opening balance	41,394,212	3,709,651	5,565,767	0	288,395	8,920,697	59,878,722
2. Changes in insurance liabilities in the income statement							0
2.1 Net reserves in the income statement	1,237,748	(12,510)				(1,691,988)	(466,750)
2.2 Distribution of interest profit	2,052,484		431,725	183,516			2,667,726
2.2 Distribution of interest profit - claims provision	3,311						3,311
2.3 Distribution of risk result							0
2.4 Adjustment of ins. com. from profit/loss comp.							0
Total change in insurance liabilities in the income statement	3,293,543	(12,510)	431,725	183,516	0	(1,691,988)	2,204,286
3. Changes in insurance liabilities in the income statement							
3.1 Transfers between funds	0	0	(1,242,425)				(1,242,425)
3.2 Transfers to/from the company	0	0	(2,483,003)	0	8,644		(2,474,360)
Total change in insurance liabilities not included in the income statement	0	0	(3,725,429)	0	8,644	0	(3,716,785)
Closing balance	44,687,755	3,697,141	2,272,064	183,516	297,039	7,228,709	58,366,223
Of which paid-up policies	19,321,996	1,561,438				2,969,293	23,852,727

2015

Amounts in NOK thousand	Premium reserve	Add. statutory reserve	Premium fund	Pension ad. fund	Risk equalisation fund	Market value-adj. reserve	Total
1. Opening balance	38,779,054	3,267,001	7,600,239	168,954	203,031	8,145,335	58,163,614
2. Changes in insurance liabilities in the income statement							-
2.1 Net reserves in the income statement	2,459,763	(13,210)	185,085	3,767		775,363	3,410,767
2.2 Distribution of interest profit		455,860					455,860
2.2 Distribution of interest profit - claims provision	155,394						155,394
2.3 Distribution of risk result							-
2.4 Adjustment of ins. com. from profit/loss comp.							-
Total change in insurance liabilities in the income statement	2,615,158	442,649	185,085	3,767	0	775,363	4,022,022
3. Changes in insurance liabilities in the income statement							
3.1 Transfers between funds	0	0	(2,238,077)	(172,720)			
3.2 Transfers to/from the company	0	0	18,520	0	85,364		
Total change in insurance liabilities not included in the income statement	0	0	(2,219,557)	(172,720)	85,364	0	(2,306,913)
Closing balance	41,394,212	3,709,651	5,565,767	0	288,395	8,920,697	59,878,722
Of which paid-up policies	17,745,455	1,357,769	0	0	0	3,364,912	22,468,136

Changes in the premium fund over the last three years

Amounts in NOK thousand	2016	2015	2014
Payments / credited	16,997	18,520	3,688
Payments debited etc.	(1,242,425)	(2,238,077)	(3,012,748)
Added from profit	615,241	185,085	232,657
Transfer of Statoil Norge, Statoil Fuel & Retail and Statoils Barnehager	(2,500,000)	0	0
Total	(3,110,187)	(2,034,472)	(2,776,403)

Amounts in NOK thousand	2016	2015	2014
Premium fund incl. pension adjustment fund	2,455,580	5,565,767	7,769,193
Premiums due	1,280,839	2,441,670	3,059,618
Premium fund as percentage of annual premium	192%	228%	248%

Adequacy test

According to the actuarial evaluation, the basis for insurance reserves is adequate pursuant to laws and regulations.

Assumptions on which the insurance liabilities are based

The premium reserve was allocated using the "K2013" net calculation basis including The Financial Supervisory Authority's required addition and a Statoil Pensions's specific tariff for disability.

The basic (average) interest rate is 2.61% at 31 Dec. 2016. All insurance liabilities fall within the main category of group pension insurance.

Note 6 - Members

2016	No. of active members (closed defined benefit scheme)	No. of pensioners (closed defined benefit scheme)
Statoil ASA	5,097	4,164
Statoil Kapitalforvaltning ASA	5	-
Paid-up policies	20,455	3,775
Total	25,557	7,939

2015	No of active members (excl. disabled)	No of pensioners
Statoil ASA	5,792	3,829
Statoil Kapitalforvaltning ASA	5	-
Paid-up policies	20,772	3,145
Total	26,569	6,974

Note 7 - Investment properties

All properties have the business address Forusbeen 50, Forus and are rented to Statoil ASA with 100% occupancy rate. A value adjustment was carried out on 31 Dec. 2016, based on external appraisals. In 2016 the appraisal company valued an aggregate real estate value of NOK 500 billion. Real estate valuation takes several elements into consideration; including rent level, costs of ownership, location, the tenant's solidity, interest-rate levels, market demand, market transactions, the term of the lease agreement, development potential and other factors affecting the value of the real estate. The market value of a property will usually be determined on the basis that the real estate's cash flow is discounted by a certain yield requirement.

Market value of investment properties

Amounts in NOK thousand	31.12.2016	31.12.2015	Rent/sq.m	Term	Sq.m	Yield
Supply base	69,000	70,000	1,579	30/09/17	3,365	7,25%
Sandsli Vest AS / Sandsliveien 90 AS	3,905,000	3,803,000	2,176	30/09/34	97,706	4,50%
Total investment properties	3,974,000	3,873,000			101,071	

Directly owned investment properties

Entered in the income statement

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Rental income from investment properties	5,131	4,993
Operating costs incl. maintenance and repairs	0	0
	5,131	4,993
Change in fair value of investment properties	(1,000)	8,000
Total income from investment properties	4,131	12,993
Break-down:		
Company portfolio (item 12.3)	351	1,104
Collective portfolio (item 2.3)	3,780	11,889

Entered in the balance sheet

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Acquisition cost	28,336	28,336
Disposal/sale during the year	0	0
Accumulated value adjustment at 31 Dec.	40,664	41,664
Book value at 31 Dec.	69,000	70,000
Break-down:		
Company portfolio (balance sheet item 2.1.1)	5,865	5,950
Collective portfolio (item 6.1.1)	63,135	64,050
Value adjustment for the year	(1,000)	8,000

The supply base are commercial premises located in the municipality of Stavanger and let to Statoil ASA. Rental income for the building in Stavanger amounted to NOK 5.131 mill. in 2016. The present lease agreement is for 2 years and will expire on 30 Nov. 2017.

Sandsliveien 90 AS has a rental contract with Statoil ASA for the period 01.10.2014 - 30.09.2034.

Shares in investment properties

All real estate companies are fully owned by Statoil Pension and all the properties consist of office buildings and plots.

Amounts in NOK thousand	Location	Letting ratio	Nominal	Balance-sheet value 2015	Balance-sheet value 2014
Sandsli Vest AS / Sandsliveien 90 AS	Bergen	100%	2,342,272	3,465,297	3,295,371
Total			2,342,272	3,465,297	3,295,371

Shares are accounted for in accordance with the equity method. The book value of the shares reflects the equity of the subsidiaries adjusted for the market value of buildings, unrealised capital gains minus deferred tax.

Amounts in NOK thousand	2016
Book value of subsidiaries at 1 Jan. 2016	3,295,371
Profit for the year (income statement items 2.1 and 12.1)	263,589
Group contribution declared for distribution from Sandsliveien 90 AS	(93,664)
Book value of subsidiaries at 31 Dec. 2016	3,465,296
Break-down:	
Company portfolio (balance sheet item 2.2)	294,550
Collective portfolio (balance sheet item 6.2)	3,170,746

Principle items from the accounts of Sandsliveien 90 AS and Sandsli Vest AS

Amounts in NOK thousand	Sandsli Vest AS		Sandsliveien 90 AS	
	2016	2015	2016	2015
Balance sheet				
Fixed assets	24,820	24,820	2,609,642	2,665,081
Current assets	-	-	61,492	31,320
Short-term liabilities	-	-	93,666	169,170
Deferred tax	3,225	3,477	40,361	29,483
Equity	21,125	21,343	2,537,108	2,497,749
Income statement				
Rental income	-	-	221,682	216,839
Gain from sale of fixed assets/land	-	-	-	5,868
Profit/loss before financial items	-	-	143,524	143,140
Profit/loss before tax	(470)	-	143,900	141,418
Profit/loss for the year	(218)	278	109,607	105,593

Note 8 - Management of financial risk

Overview

Statoil Pension's overriding approach to risk management includes identifying, evaluating and managing risk in all of its activities. The company manages risk in order to secure its operations and in order to achieve its business goals.

Overall management of risk ensures that various risks are assessed and dealt with consistently. Statoil Pension's Board has established a risk-management framework. The framework defines how the company identifies risk, sets limits in order to ensure sufficient quality and diversification of financial assets, sets limits for insurance risk, determines its reinsurance strategy and stipulates reporting requirements.

Management of financial risk

Financial risk is a generic term for several types of risk relating to financial assets. Financial risk can be divided into market risk, credit risk and liquidity risk. These risks arise in connection with Statoil Pension's investment activities, are managed at the aggregate level and are controlled through the management strategy drawn up for Statoil Pension.

Empirical studies show that it is highly probable that equity investments will produce a higher return in the long term than investment in interest-rate instruments. Based on experience and in order to reach the goal of achieving a long-term high return within the limits of adequate security and spreading of risk, the company allocates a share of the portfolio to assets other than risk-free investments. In order to contribute to adequate security and spreading of risk, the assets must be spread between several classes of assets in terms of both geography and different securities, with specific limits on the management of all classes of assets with maximum permitted deviations. Specific limits have also been set for the use of derivatives and on credit risk. Active risk management is practised through a separate model that entails periodic measurement of financial risk compared with Statoil Pension's ability to bear risk and risk tolerance.

The different types of risk exposure are presented to the board each year in connection with its decision on the strategic allocation of assets. The strategic allocation of assets represents the benchmark for Statoil Kapitalforvaltning ASA, which attends to the management of Statoil Pension's financial assets. The board also stipulates an upper and lower limit per class of assets, and the allocation of assets must be within these limits at all times. The table below shows the allocation of assets for Statoil Pension at year end 2016. The actual allocation will vary through the year and follow movements in the market, tactical asset allocation and the risk situation.

Asset allocation 2016

Amounts in NOK million	Company portf.	Customer portf.	Total	Percentage
Bonds and other securities with fixed return	3,181	32,400	35,581	54.7 %
Shares and equities	2,268	23,101	25,369	39.0 %
Buildings and shares in subsidiaries	300	3,234	3,534	5.4 %
Financial derivatives	11	110	121	0.2 %
Other items (bank, receivables, deferred tax advantage)	44	454	498	0.8 %
Total assets	5,804	59,299	65,103	100.0 %

Asset allocation 2015

Amounts in NOK million	Company portf.	Customer portf.	Total	Percentage
Bonds and other securities with fixed return	3,196	33,780	36,976	55.4 %
Shares and equities	2,213	23,396	25,609	38.4 %
Buildings and shares in subsidiaries	286	3,079	3,365	5.0 %
Financial derivatives	6	65	71	0.1 %
Other items (bank, receivables, deferred tax advantage)	66	659	725	1.1 %
Total assets	5,767	60,979	66,746	100.0 %

Equity risk is defined as a drop in value as a result of falling share prices. See amounts below in the stress test and sensitivity analysis.

Interest rate risk is defined as a drop in value caused by a change in the interest rate level, and it is considered from a strictly asset perspective at portfolio level in accordance with adopted strategies and mandates. Only standard derivatives are used in the management of interest rate risk and trading. These include interest rate futures, options, forward rate agreements (FRAs) and interest rate swaps.

Currency risk is defined as the loss caused by changes in exchange rates. Based on theoretical analyses and assessments, the board has defined a long-term benchmark portfolio for currencies that complies with the authorities' requirements for the management of currency risk. The portfolio is exposed to currency risk when investments are made in international securities. Currency futures are used to reduce this risk in accordance with the long-term benchmark portfolio for currencies.

Credit risk is defined as a change in the pricing of an issuer's debt caused by changes in its creditworthiness. Credit risk is dealt with through upper credit limits for named counterparties, through restrictions based on official ratings from rating agencies and through requirements for diversification when taking up government bond positions. Credit risk in connection with reinsurance is dealt with through a requirement for a minimum rating for Statoil Pension's reinsurers and by close follow-up of their provisions for claims.

Liquidity risk is defined by the inability to make payments when they fall due, or by investments having to be realised at a high cost in order to make payments. The requirements for asset allocation ensure that Statoil Pension has adequate liquidity to meet its current obligations at all times.

The total risk with respect to Statoil Pension's pre-tax profit /loss for the year is continuously measured in relation to the goals set by the board. If the risk is deemed to be too high, the asset allocation is changed. This means that if, during the year, there is a prolonged period with negative financial income or a steep fall in the value of the assets, allocations to equity investments will be reduced and investments in interest-bearing securities increased.

Moreover, the invested assets are subject to stress tests in relation to the buffer capital (which is defined as the capital in excess of the authorities' minimum requirement), and regularly reported to the board. Part of this stress test, based on figures at year end for financial assets, is shown below:

Stress test of financial assets

Amounts in NOK million	31.12.2016	31.12.2016
Event		
20% decline, equities	5,074	5,082
150 bps parallel shift upwards from yield curve	1,321	1,555
12% decline in value, other items	945	939
Total decline in value as a result of stress test	7,339	7,577
Buffer capital	14,341	14,546
Capital excess/deficit in stress scenario	7,001	6,969

In the stress test, as reported to the Financial Supervisory Authority, consideration is given to the correlation between asset categories. The potential for loss is therefore reduced.

Market risk

Market risk can be broken down into equity-related risk, interest risk and currency risk.

Equity risk

Statoil Pension's equity portfolio is globally diversified and includes both emerging markets and private equity. The risk in Statoil Pension's equity portfolio is moderate and it is managed through, among other things, geographical diversification, the use of broad benchmark indexes in the management and through the use of several different fund managers. American, European and Norwegian equities dominate. Up to 12.74% of the total portfolio was invested in the emerging economies asset class in 2015. During the year, the highest proportion of private equities in the equity portfolio was 0.09%. Both these assets classes can be characterised as investments with higher risk than other investments in equities.

Largest equity exposures at 31 Dec 2016

Amounts in NOK thousand	Market value	Cost price	Country code
Company			
Vanguard US 500 Stock Index Fund	4,103,472	1,668,637	IE
JPMorgan US Select Equity Plus	1,917,305	632,213	LU
Aberdeen Global Emerging Markets Fund	1,712,954	900,326	LU
Eaton Vance Emerald Emerging Market fund	1,298,263	881,145	IE
DNB ASA	543,276	289,961	NO
Novo Nordisk B	480,883	328,251	DK
Telenor	421,638	514,878	NO
Orkla	408,713	451,458	NO
Marine Harvest Group	351,692	361,581	NO
Norsk Hydro	315,045	322,792	NO
Yara International Asa	270,592	200,861	NO
Nordea Bank AB	239,968	141,695	SE
JPM Asia Pacific Equity Fund (X)	227,965	143,515	LU
Subsea 7 SA	219,139	208,425	LU
JPMorgan Japan Strategic Value Fund	189,662	178,366	LU
Volvo B	184,505	118,731	SE
Storebrand ASA Ord	183,361	94,622	NO
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Europa (Klasse 1)	180,389	131,031	NO
Nestle	178,946	80,343	CH
Aker BP ASA	164,232	88,284	NO
Atlas Copco A	159,902	76,046	SE
TGS Nopec	152,973	157,791	NO
Nokia	147,103	139,020	FI
Novartis AG	142,921	121,675	CH
H & MB	138,876	74,595	SE
Roche Holding	137,095	53,664	CH
Dansk Bank A/S	136,557	93,447	DK
Swedbank AB	134,140	75,839	SE
HSBC Holdings	122,748	106,887	GB
Svenska Handelsbanken Ab	120,711	110,306	SE
KONE OYJ	118,185	154,014	FI
Sampo Oyj	116,917	129,728	FI
Svenska Cellulosa Ab	111,753	98,791	SE
Gjensidige Forsikring AS	104,671	115,072	NO
Assa Abloy B	102,167	70,332	SE
Vestas Wind System	97,793	77,459	DK
Sandvik	97,548	81,079	SE
Unilever	96,653	84,016	NL
Genmab	96,498	72,165	DK
Ericsson B	96,343	59,325	SE
Total	95,457	60,199	FR
Pandora A/S	95,455	81,942	DK
Veidekke ASA	94,236	35,500	NO
Skandinaviske Enskilda Banken	94,032	53,890	SE
BP PLC	93,222	48,670	GB
Royal Dutch Shell A (NL)	92,193	76,950	NL
Verdipapirfondet Statoil Aksjer USA (Klasse 1)	90,581	108,921	NO
DnB OBX ETF	89,100	59,411	NO
Upm-Kymmene	87,450	46,966	FI
Schibsted B	86,955	48,973	NO
Bakkafrost P/F	85,590	74,357	FO
Investor B	85,405	36,141	SE
Boliden AB	85,376	66,501	SE
Petroleum Geo-Services	85,320	47,675	NO
Sanofi	84,742	35,552	FR
DSV A/S	82,106	54,141	DK
Bayer	81,091	45,312	DE
Tomra Systems	80,582	67,100	NO

Largest equity exposures at 31 Dec 2016

Amounts in NOK thousand	Market value	Cost price	Country code
Company			
Siemens	80,412	74,334	DE
SalMar ASA	79,459	26,829	NO
Hexagon AB B	79,044	68,486	SE
Schibsted A	76,464	93,398	NO
BASF AG	75,309	64,140	DE
Elektro B	74,313	51,742	SE
XXL ASA	73,842	54,200	NO
Aker ASA	72,675	50,404	NO
Skanska B	72,593	58,350	SE
SKF B	71,763	72,902	SE
SAP SE	70,585	41,711	DE
Glaxosmithkline	68,317	71,312	GB
Daimler AG	64,312	42,552	DE
Lerøy ASA	62,389	45,789	NO
Stora Enso	62,367	13,670	FI
Allianz	62,012	58,362	DE
AP Moeller Maersk A/S (Class B)	61,171	37,254	DK
Axactor publ AB (Ordinary)	57,887	52,857	SE
Banco Santander Central Hispano SA	57,161	97,968	ES
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Norge (Klasse 1)	55,822	42,887	NO
Nordic Semiconductor Asa	54,665	28,509	NO
Swedish Orphan Biovitrum	53,337	26,113	SE
Shire Plc.	52,316	22,411	GB
Nokian Renkaat	52,202	57,297	FI
BNP Paribas SA	52,006	41,715	FR
Jyske Bank A/S	51,556	36,658	DK
Astrazeneca (Sweden)	50,986	57,848	GB
Raysearch Lab B	50,940	42,123	SE
Trelleborg B	50,224	44,908	SE
Thin Film Electronics ASA	49,714	21,323	NO
ING Groep	49,331	35,951	NL
Diageo	48,459	17,338	GB
Grieg Seafood ASA (Ordinary)	47,721	24,041	NO
Anheuser-Busch Inbev	47,432	47,379	BE
Aker Solutions ASA	47,142	62,107	NO
Wartsila B	46,970	45,624	FI
Verdipapirfondet Statoil Aksjer Pacific (Klasse 1)	46,813	47,786	NO
Vodafone Group	46,151	37,888	GB
Deutsche Telekom	46,051	26,231	DE
Prudential	45,994	52,781	GB
Alfa Laval	45,245	28,126	SE
Next Biometrics	42,742	24,108	NO
Lloyds Banking Group PLC	42,739	11,949	GB
Swiss Re Group	42,510	23,450	CH
NRC Group	41,456	55,730	NO
UBS AG Common Stock CHF	41,268	16,476	CH
Idex ASA	40,868	32,708	NO
ASML Holding NV	40,072	15,333	NL
AXA	39,186	30,169	FR
Syngenta	39,103	33,469	CH
AKVA GROUP	38,757	29,776	NO
Reckitt Benckiser Plc	38,658	33,120	GB
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	38,325	30,365	ES
Schneider Electric	38,247	30,031	FR
Fresenius Medical Care AG	38,089	20,439	DE
Orion B	37,871	49,073	FI
Barclays	37,736	25,458	GB
LVMH Moët Hennessy	37,570	12,103	FR

Largest equity exposures at 31 Dec 2016

Amounts in NOK thousand	Market value	Cost price	Country code
Company			
Muenchener Rueck	37,041	34,415	DE
J.M. AB	36,889	29,206	SE
GN Store Nord AS	36,302	32,607	DK
Konecranes ABP	36,300	47,612	FI
ABB	35,843	28,745	CH
Axiare Real Estate	35,587	31,743	ES
Telefonica	35,563	21,424	ES
DNO International ASA	35,506	6,311	NO
Compass Group	35,411	40,124	GB
Electrolux B	35,391	30,634	SE
iShares MSCI India ETF	35,289	38,045	US
AF Gruppen ASA	34,540	15,645	NO
Anheuser Busch Inbev (Restricted until oct 2021)	34,386	24,197	BE
Sparebanb 1 SR	34,217	43,795	NO
Glencore International Plc	34,172	22,955	GB
Bayerische Motoren Werke AG	34,030	19,037	DE
Enel	33,947	36,231	IT
NKT Hldg	32,806	9,528	DK
Kinnevik B	32,580	18,993	SE
Valmet Corp	32,550	19,114	FI
MTG B	31,780	26,174	SE
Entra ASA	31,586	22,873	NO
Ente Nazionale Idrocarburi SPA	31,096	29,784	IT
BT Group PLC	31,030	29,868	GB
BAE Systems	30,759	19,201	GB
Koninklijke Philips Electronic	30,267	21,928	NL
Societe Generale	30,137	15,894	FR
Thule Group AB	29,924	27,192	SE
Air Liquide SA Registered Form	29,567	19,833	FR
Norwegian Air Shuttle ASA	28,814	35,544	NO
Vinci GTM	28,429	26,870	FR
NATIONAL GRID PLC	28,402	55,167	GB
Iberdrola	28,361	12,037	ES
BHP Billinton Plc	28,123	14,446	GL
Zurich Financial	27,936	13,657	CH
Actelion N	27,584	22,980	CH
Nordic Nanovector AS	27,496	27,631	NO
Europris	27,297	22,731	NO
Scottisch & Southern Energy	27,239	19,607	GB
TeliaSonera Ab (Sv)	27,137	37,104	SE
Danone	27,066	22,406	FR
Carlsberg B	26,312	23,178	DK
Linde	26,302	15,311	DE
Adidas N	26,166	29,084	DE
Borregaard ASA	25,455	226	NO
Huhtamaki Ojy	25,285	19,408	FI
Coloplast B	25,152	23,117	DK
Hexagon Composites ASA	24,644	8,301	NO
Kongsberg Gruppen	24,628	24,179	NO
Orange SA	24,404	9,690	FR
Atea ASA	24,228	10,694	NO
Inditex	23,531	16,434	ES
Standard Chartered	23,474	20,075	GB
Fred Olsen Energy	23,141	19,311	NO
Fortum	22,992	22,780	FI
LafargeHolcim Ltd	22,381	10,356	CH
Intesa San Paolo Spa	22,377	17,790	IT
Pernod Ricard	22,312	14,361	FR

Largest equity exposures at 31 Dec 2016

Amounts in NOK thousand	Market value	Cost price	Country code
Company			
Merck KGAA	21,988	8,489	DE
Wolseley	21,914	5,473	GB
Michelin B	21,808	14,866	FR
Richemont Management Ltd	21,769	16,463	CH
Kitron	21,697	15,990	NO
Aviva Plc	21,356	15,070	GB
Volkswagen (Pref)	21,328	14,268	DE
Multiconsult ASA	21,111	13,924	NO
Opera Software ASA	20,947	9,374	NO
Accor	20,878	18,107	FR
Chr Hansen Holding AS	20,728	10,055	DK
Ahold	20,478	19,735	NL
Deutsche Bank	20,410	15,844	DE
Anglo American PLC	20,216	17,916	GB
Rolls Royce Group	19,725	5,622	GB
TDC A/S	19,341	20,492	DK
Kid Interior ASA	19,246	9,964	NO
Aegon	19,206	13,692	NL
Adecco	19,179	11,572	CH
Hexpol	18,978	8,216	SE
Remaining equity	2,534,251	1,637,063	
Total	25,368,516		

Geographical distribution of the equity portfolio

	31.12.2016		31.12.2015	
	NOK million	Percentage	NOK million	Percentage
Norway	4,600	18.1 %	4,512	17.6 %
Nordic countries	4,548	17.9 %	4,532	17.7 %
Europe	5,852	23.1 %	5,801	22.7 %
USA	6,111	24.1 %	6,445	25.2 %
Asia-Pacific	1,012	4.0 %	1,315	5.1 %
Emerging markets	3,245	12.8 %	3,003	11.7 %
Total	25,369	100%	25,609	100%

To show the equity portfolio's sensitivity to a fall in share prices, the table below shows the effect of a hypothetical 20% change in listed market prices. The actual result could deviate from this because of the assumptions that are applied and because correlations are not reflected in the analysis:

Amounts in NOK million	Fair value	20% decrease	20% increase
31.12.2016			
Fair value of listed equities	24,961	(4,992)	4,992
Fair value of private equity instruments	408	(82)	82
Total	25,369	(5,074)	5,074
Break-down:			
Company portfolio	2,268		
Collective portfolio	23,101		
31.12.2015			
Fair value of listed equities	25,587	(5,117)	5,117
Fair value of private equity instruments	23	(5)	5
Total	25,609	(5,122)	5,122
Break-down:			
Company portfolio	2,213		
Collective portfolio	23,396		

Interest-rate risk

Interest-rate exposure is managed at portfolio level in accordance with the adopted strategies and mandates. The table below shows the interest-rate sensitivity of the Statoil Pension's interest-rate portfolio:

Amounts in NOK million	31.12.2016	31.12.2015
100 bps parallel shift upwards	899	1,056

Fixed interest-rate period 2016

Amounts in NOK million	0-1 month	2-3 month	4-12 month	1-5 years	over 5 years	Total
Bank deposits						
Certificates	40	1,388	3,678	0	0	5,106
Bonds	985	811	2,541	23,912	2,344	30,593
Total	1,025	2,199	6,218	23,912	2,344	35,699

Fixed interest-rate period 2015

Amounts in NOK million	0-1 month	2-3 month	4-12 month	1-5 years	over 5 years	Total
Bank deposits						
Certificates	339	1,349	3,884	0	162,589,0616	5,734
Bonds	84	290	2,523	25,071	3,273	31,241
Total	423	1,640	6,407	25,071	3,435	36,976

Currency risk

The table below shows currency exposure by currency. A 12% strengthening of NOK against all other currencies will affect equity negatively by about NOK 945 million.

Currency	Gross position currency	Gross position currency NOK Mill	Currency contracts	Currency contracts NOK Mill	Net position currency	Net position currency NOK Mill
USD	1,188	10,239	(840)	(7,233)	348	3,006
EUR	991	9,002	(1,215)	(11,047)	(225)	(2,045)
JPY	9,034	665	(4,230)	(311)	4,804	354
SEK	4,047	3,849	(1,291)	(1,229)	2,756	2,620
DKK	1,090	1,332	0	0	1,090	1,332
AUD	18	113	0	0	18	113
CAD	0	2	0	0	0	2
CHF	101	854	0	0	101	854
GBP	179	1,904	(55)	(582)	124	1,322
HKD	9,034	151	0	0	136	151
IDR	4,047	10	0	0	15,518	10
KRW	1,188	73	0	0	10,191	73
MYR	136	3	0	0	2	3
NZD	15,518	3	0	0	0	3
PHP	10,191	1	0	0	6	1
SGD	2	15	0	0	3	15
THB	0	4	0	0	16	4
TWD	6	59	0	0	224	59
Total		28,278		(20,404)		7,875

Amounts in NOK thousand	Gain scenario	Loss scenario
31.12.2016		
Currency risk (20% sensitivity)	3,207	(3,207)
Interest rate risk (1% sensitivity)	899	(899)
31.12.2015		
Currency risk (20% sensitivity)	3,666	(3,666)
Interest rate risk (1% sensitivity)	1,056	(1,056)

Credit risk

Statoil Pension is exposed to credit risk, i.e. risk that a counterparty is unable to meet its commitments on the due date or a risk that the credit margins will increase. The pension fund is primarily exposed to credit risk on the investment side and through receivables from insurance customers and reinsurers. Theoretically, Statoil Pension's maximum credit exposure for financial assets is the sum of the capitalised value of financial assets with the exception of investments in private equities, financial derivatives, financial receivables, trade receivables and other receivables and cash and cash equivalents.

Statoil Pension seeks to considerably reduce exposure by means of its guidelines and procedures for managing credit risk. Statoil Pension manages the concentration of credit risk for financial instruments by buying securities issued by counterparties with high creditworthiness spread over a number of pre-approved counterparties. Statoil Pension has not suffered any losses in 2016 as a result of a counterparty not meeting its commitments on the due date.

Interest portfolio based on the rating category

Amounts in NOK million - Standard & Poor	31.12.2016	31.12.2015
AAA	21,756	23,740
AA	11,704	6,901
A	1,648	1,096
BBB	147	62
Other	327	5,176
Total	35,581	36,976

Liquidity risk

The liquidity risk relating to Statoil Pension's activities is considered to be relatively modest. Premiums are paid in advance and pension payments are disbursed on a running basis at a later date. Future pension payments are largely based on contractually stipulated payment dates, but the amounts disbursed depend on changes in disability levels and mortality.

Note 9 - Financial instruments

The table below shows the capitalised value of financial instruments by IAS 39 category. The capitalised value of all financial instruments is either measured at fair value or at a value close to fair value. See also note 1, Important accounting principles for further information about measuring fair values.

Financial instruments by category

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement					
	Loans and receivable	Fair value option	Held for trade	Book value	Company portfolio	Customer portfolio
31.12.2016						
Shares and equities	-	25,368,516	-	25,368,516	2,267,920	23,100,596
Bonds and other securities	-	35,581,362	-	35,581,362	3,180,938	32,400,424
Financial derivatives	-	-	120,548	120,548	10,777	109,771
Trade receivables and other receivables	155,074	-	-	155,074	13,411	141,664
Liquid assets	343,534	-	-	343,534	30,955	312,579
Total	498,609	60,949,877	120,548	61,569,034	5,504,000	56,065,034

Financial instruments by category

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement					
	Loans and receivable	Fair value option	Held for trade	Book value	Company portfolio	Customer portfolio
31.12.2015						
Shares and equities	-	25,609,204	-	25,609,204	2,213,217	23,395,987
Bonds and other securities	-	36,975,590	-	36,975,590	3,195,531	33,780,059
Financial derivatives	-	-	70,738	70,738	6,113	64,624
Trade receivables and other receivables	221,531	-	-	221,531	18,876	202,656
Liquid assets	503,736	-	-	503,736	46,970	456,765
Total	725,267	62,584,794	70,738	63,380,799	5,480,707	57,900,091

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement		
	Financial liabilities amort. cost	Held for trade	Book value
31.12.2016			
Other current liabilities		73,626	73,626
Financial derivatives		277,335	277,335
Total		73,626	350,962

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement		
	Financial liabilities amort. cost	Held for trade	Book value
31.12.2015			
Other current liabilities	36,109		36,109
Financial derivatives		783,184	783,184
Total	36,109	783,184	819,294

Values from the income statement relating to financial instruments

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement					
	Company portfolio	Customer portfolio	Fair value option	Held for trade	Loans and receivables	Total
31.12.2016						
Interest income and dividend etc. from financial assets	117,574	1,219,846	1,115,582	220,049	1,789	1,337,420
Changes in value of investments	(160,365)	(1,663,817)	(2,386,584)	562,402	0	(1,824,182)
Realised gains and losses on investments*	236,952	2,458,415	2,141,904	780,381	(226,918)	2,695,367
Total			870,901	1,562,832	(225,129)	2,208,604

Values from the income statement relating to financial instruments

Amounts in NOK thousand	Fair value in the income statement					Total
	Company portfolio	Customer portfolio	Fair value option	Held for trade	Loans and receivables	
31.12.2015						
Interest income and dividend etc. from financial assets	129,484	1,365,721	1,121,400	369,654	4,152	1,495,205
Changes in value of investments	72,920	769,112	(82,973)	925,005	0	842,032
Realised gains and losses on investments*	8,702	91,788	3,806,425	(3,676,647)	(29,288)	100,490
Total			4,844,851	(2,381,988)	(25,136)	2,437,727

Basis for stipulating fair value

Amounts in NOK thousand						"Derivatives/ liabilities"	Total
	Equities	Bonds	Certificates	Fin. derivatives			
31.12.2016							
Level 1	24,960,949	9,108,864	3,657,394				37,727,207
Level 2	33,962	21,152,857	1,448,933	120,548	(277,335)		22,478,965
Level 3	373,605	163,259	50,053				586,918
Total fair value	25,368,516	30,424,981	5,156,380	120,548	(277,335)		60,793,090
31.12.2015							
Level 1	25,586,599	11,897,402	5,734,442				43,218,443
Level 2	22,605	19,343,746	-	70,738	(783,184)		18,653,904
Level 3	-						
Total fair value	25,609,204	31,241,148	5,734,442	70,738	(783,184)		61,872,347

Level 1, fair value based on listed prices on an active market for identical assets, including financial instruments actively traded, and the value recognised in the company's balance sheet is determined based on observable prices of identical instruments. As far as the company is concerned, this category is in most cases only relevant to listed equity instruments, certificates and government bonds.

Level 2, fair value based on data other than the listed prices included in Level 1, but which is based on observable market transactions. This will, for example, entail the use of interest and currency exchange rates as input into the company's valuation models in order to determine the fair value of financial derivatives.

Level 3, fair value based on non-observable data, including financial instruments in which fair value is determined based on input and assumptions not based on observable market transactions.

Note 10 - Transfers

Amounts in NOK thousand	Paid-up policies		Total
	Received	Ceded	
Premium reserve	9,826		9,826
Additional statutory reserves	763		763
Market value adjustment reserve			(16,997)
Interests			0
Total premium reserves etc.	10,589	0	(6,407)
Total received (item 1.3 in income statement)			9,826
Total ceded (item 5.3 income statement)			(16,997)
Number of contracts	3	5	0
			5

2015

Amounts in NOK thousand			Paid-up policies		Total
	Wintershall	IPS	Received	Ceded	
Premium reserve	2449,782	(1058,978)	1930,827	(4569,568)	(1247,937)
Additional statutory reserves	128	(93)	389	(851)	(429)
Market value adjustment reserve					(18,520)
Interests					0
Total premium reserves etc.	2,577	(1,152)	2,320	(5,421)	(20,197)
Total received (item 1.3 in income statement)					4,381
Total ceded (item 5.3 income statement)					(24,149)
Number of contracts	3		6	3	12

Note 11 - Reinsurance

Statoil Pension has signed an agreement on disaster insurance. The reinsurers have a capacity of NOK 700 million and the pension fund's retention is NOK 30 million. The reinsurers are Arch RE and Lloyd's syndicates through AON. Reinsurers has at least a rating of "A +".

Note 12 - Profit analysis

Amounts in NOK thousand	2016	2015	2014
Interest profit	2,766,594	462,966	1,273,535
Risk profit	(13,851)	(45,742)	115,321
Administration profit	58,944	77,483	57,971
Total *	2,811,686	494,707	1,446,827
Compensation for interest rate guarantee	3,509	18,268	25,725
Profit element for risk	21,693	30,932	30,683

* The total corresponds to the technical profit before any transfers from/to additional statutory reserves and risk equalisation reserves, or transfers to insurance contracts, and is exclusive of interest-rate guarantee and profit premiums.

Note 13 - Capital yield

Company and customer portfolio *	2016	2015	2014	2013	2012
Capital yield	7,4 %	3,5 %	5,5 %	4,1 %	4,5 %
Value adjusted capital yield	3,7 %	4,3 %	7,6 %	12,3 %	8,5 %

* Joint fund management.

Value-adjusted capital yield is calculated based on daily yield, taking into account incoming and outgoing payments.

Note 14 - Operating expenses

Statoil Pension has no employees. Operations are based on an agreement with Statoil ASA relating to the purchase of necessary services, which are charged to Statoil Pension in accordance with ordinary hourly rates in Statoil. This also applies to the function of general manager of Statoil Pension. No salary has therefore been paid directly from Statoil Pension to its general manager. An agreement has also been entered into with Statoil Kapitalforvaltning ASA for management services. NOK 120 000 has been paid in remuneration to the board members. An amount of NOK 265 500 has been paid for auditing services. VAT is included in the sum.

Note 15 - Capital adequacy

Solvency margin (amounts in NOK thousand)	2016	2015
Solvency margin requirement	1,962,683	1,965,448
Solvency margin capital*	7,669,797	7,197,893
Solvency margin capital as a percentage of solvency margin requirement	391%	366%

* The solvency margin capital consists of the company's equity and subordinated loan capital plus 50% of the total additional statutory reserves and the risk equalisation reserve

Note 16 - Tax

Deferred tax

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Loss carried forward 1.1	9,935,345	8,893,707
Correction of tax loss carryforward	0	0
Profit/loss for the year incl. audit	(1,804,745)	1,041,637
Loss carried forward 31 Dec.	8,130,599	9,935,345
Temporary difference related to real estate	0	0
Unrealised gain on securities etc.	(7,260,560)	(9,014,199)
Unused allowance on dividend received	0	0
Temporary differences risk equalisation fund	0	0
Total temporary differences	870,039	921,146
Deferred tax asset on temporary differences (24 % in 2017)	208,809	230,286
Deferred tax asset 31.12	208,809	230,286

The item deferred tax asset has not been recognised in the balance sheet because of uncertainty regarding future utilisation.

The basis for tax in the period is arrived as follows:

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Pre-tax profit/loss	393,238	326,075
Non-deductible interest	0	0
Non-deductible expenses	86	83
Non-taxable interest expenses	9	16
Temporary difference related to real estate	0	0
Difference between accounting and tax-related profit on equities	(85,706)	(233,101)
Unrealised gain/loss (-) on securities and similar	1,753,639	(854,048)
Risk equalisation reserve	(8,644)	(85,364)
Share of profit/loss of subsidiary	(263,589)	(326,140)
Dividend on Norwegian equities/ EEA equities	(40,122)	(34,158)
Group contribution received	93,664	165,000
Correction of errors from previous years	(37,830)	0
Coverage of deficit carried forward from previous years	(1,804,745)	1,041,637
Taxable income	0	0
Tax payable on income for the year	0	0
Withholding tax paid on received foreign dividend	42,849	43,641
Arrears previous years		(15,186)
Excess (-)/ insufficient (+) tax provision, previous years	(1,648)	937
Estimated wealth tax	3,754	5,402
Change in deferred tax asset on temporary differences	0	0
Deferred tax asset previously entered in the balance sheet charged to income	0	0
Tax for the year in the income statement	44,955	34,795

Note 17 Transactions with close-standing parties

The pricing of transactions with close-standing parties is based on the arm-length's principle.

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Receivable group-internal bank solution (Sandsliveien 90 AS). Entered in items 2.3.2 and 6.3.2	(61,078)	(30,950)

This solution means that there is a shared cash pool and that the accounts are reset on a daily basis. The top account is with Statoil Pension, and the company will thus have a receivable/debt vis-à-vis its subsidiaries. In connection with a construction project Sandsliveien 90 AS is borrowing funds from the parent company Statoil Pension to meet accruing investment costs in the form of an overdraft on the shared internal bank solution. Interest is calculated on the overdraft on a monthly basis.

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Rental income from real estate from Statoil ASA. Entered in items 2.3 and 12.3.	5,131	4,993

Statoil ASA has a current agreement that is fixed for five years at a time. The rental agreement runs from today's date until 30 September 2017.

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Rental income from real estate from Statoil ASA. Entered in items 2.3 and 12.3.	10,322	12,082

As the company does not have any employees, its day-to-day running is based on an agreement with Statoil ASA regarding the purchase of necessary services.

Amounts in NOK thousand	2016	2015
Administration fee to Statoil Kapitalforvaltning ASA. Included in items 9.1 and 14.1.	87,441	87,229

An agreement has been signed with Statoil Kapitalforvaltning ASA relating to administrative services.

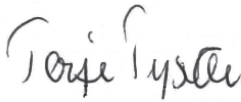
Amounts in NOK thousand	2016	2015
Received group contribution Sandsliveien 90 AS. Included in item 2.3 and 6.3	93,664	165,000

ny calculates a group contribution that it resolves to pay to the parent company on an annual basis. The group contribution for the current accounting year is paid in February of the following year.

Stavanger, 27 March 2017
The Board of Directors of Statoil Pension

Hans Henrik Klouman
Chairman of the Board of Directors

Terje Tysvær (deputy)

Astrid Huglen

Morten Færevåg

Geir Nilsen

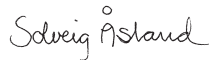
Ragnar Fritsvold

Geir Leon Vadheim

Ove Chr. Norheim

Solveig Åsland
General Manager

Statoil Pension

Statement from actuary for 2016

This year's gross premium, as provided by § 9-2 in the Corporate Pensions Act, amounts to MNOK 1 279. The premium is based on mortality basis K2013FT, including the minimum requirement set by the Financial Supervisory Authority of Norway (FSA) and disability based on statistics from Statoil Pension (enhanced disability rate). All premiums from January 1, 2015 are calculated with a basis interest of 2,0 %.

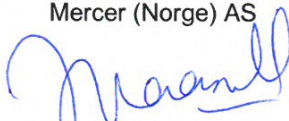
The premium reserve per December 31, 2016, is MNOK 44 688 (including paid-up policies). The premium reserve is calculated with a basis interest of 4% for accruelement for rights until 1.1.2004, 3% for accruelement until 1.1.2012 and 2.5% for accruelement of rights until 1.1.2015. Accrued rights from 1.1.2015 are calculated with 2% basis interest. In order to increase solidity, the accruelement for rights were re-calculated with lower basis interest rates as of 31.12.2016. The average basis interest is 2.61 % by December 31, 2016.

The premium reserve includes an administration reserve which amounts to 3.0 % of the premium reserve. This reserve will cover future cost related to the collective portfolio. The administration reserve for the paid-up policy portfolio is 6.73 % of the premium reserve.

We verify that pensions and prospective additions from the premium fund and the pensioner's surplus fund is set in accordance to provisions in the Corporate Pensions Act.

Furthermore, we verify that the insurance technical settlement and distribution of the pension fund's surplus and funds, as it appears on the income statement and balance sheet, is set in accordance to provisions in the Act on Insurance Activity and the Corporate Pensions Act.

Oslo, Mars 31, 2017
Mercer (Norge) AS

Isabelle Graasvoll
Actuary

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

To the Board of Directors of Statoil Pensjon

Independent Auditor's Report

Report on the Audit of the Financial Statements

Opinion

We have audited the financial statements of Statoil Pensjon showing a total comprehensive income of NOK 348 283 000. The financial statements comprise the balance sheet as at 31 December 2016, the income statement, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements are prepared in accordance with law and regulations and give a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 2016, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Norwegian Accounting Act and Norwegian regulations for financial statements for pension funds.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with laws, regulations, and auditing standards and practices generally accepted in Norway, included International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Company as required by laws and regulations, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Board of Directors' report, but does not include the financial statements and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

Responsibilities of The Board of Directors and the Managing Director for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director (management) are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Norwegian Accounting Act and Norwegian regulations for financial statements for pension funds and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern. The financial statements use the going concern basis of accounting insofar as it is not likely that the enterprise will cease operations.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with laws, regulations, and auditing standards and practices generally accepted in Norway, including ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with laws, regulations, and auditing standards and practices generally accepted in Norway, including International Standards on Auditing (ISAs), we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. We design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with the Board of Directors regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

Opinion on the Board of Directors' report

Based on our audit of the financial statements as described above, it is our opinion that the information presented in the Board of Directors' report concerning the financial statements, the going concern assumption, and the proposal for the allocation of the profit is consistent with the financial statements and complies with the law and regulations.

Opinion on Registration and Documentation

Based on our audit of the financial statements as described above, and control procedures we have considered necessary in accordance with the International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000, *Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information*, it is our opinion that management has fulfilled its duty to produce a proper and clearly set out registration and documentation of the company's accounting information in accordance with the law and bookkeeping standards and practices generally accepted in Norway.

Oslo, 27 March 2017
KPMG

Lars Inge Pettersen
State Authorised Public Accountant

[Translation has been made for information purposes only]

Statoil pensjon
Forusbeen 50
4035 Stavanger

www.statoil.com